

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Møteinnkalling

Utvalg: **AU i verneområdestyret for SVR**
Møtested: Skype,
Dato: 08.04.2019
Tidspunkt: 08:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 95207083.

Dyregrav i Suldal kommune

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold
AU 15/19	Eventuelt
AU 16/19	Godkjenning av innkalling og saksliste
AU 17/19	Val av en representanter til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar
AU 18/19	Orienteringssaker
AU 19/19	Søknad om bygging av vedskjol og utedo. Gnr. 5, bnr. 9 Pytten i Bygland kommune.
AU 20/19	Søknad frå Otra kraft om legging av fiberkabel i samband med drift av Holen Kraftverk i Bykle kommune
AU 21/19	Søknad om dispensasjon frå verneforskrift for Vidmyr naturreservat og landskapsvernområde SVR for arrangering av Hovden Ultra 2019
AU 22/19	Søknad om bruk av tråkkemaskin eller snøscooter til transport av hytte frå bilveg til tomt. Ormsavatn, Gnr. 6, bnr. 14 Jo Breivegen. Bykle kommune.

AU 15/19 Eventuelt

AU 16/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

**AU 17/19 Val av en representanter til å skrive under møteprotokollen
saman med styreleiar**

AU 18/19 Orienteringssaker

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748 Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@fylkesmannen.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/3160-2

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 29.03.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i verneområdestyret for SVR	19/19	08.04.2019

Søknad om bygging av vedskjul og utedo. Gnr. 5, bnr. 9 Pytten i Bygland kommune.

Vedlegg

- 1 Søknad om bygging av vedskjul og utedo
- 2 Søknad om utedo

Forvalters innstilling

Med heimel i verneforskrift for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde kap. 1.3.c gir arbeidsutvalet Jan Ove Flodquist løyve til bygging av to vedskjul/søppelbod/utedo ved eksisterande driftshusvære ved Halvorsvatn og Stegilsvatn i Bygland kommune. Løyvet vert gjeven med følgjande vilkår:

- Tillate storleik på kvar bygning er inntil 8,75 m² BYA. Utforming skal vera i tråd med teikning som følgde søknaden. På bygningen ved Halvorsvatn skal det nyttast shingel på taket. På Bygning ved Stegilsvatn skal det nyttast torv. Til fundament skal det nyttast naturstein eller støypte pålar.
- Alt av bygningsavfall skal transporterast ut og leverast godkjend avfallsmottak.
- Byggeløyvet gjeld til 8.4.2022. Forvaltningssekretariatet skal ha melding straks byggearbeidet er avslutta.
- Det må søkast om tiltaka til Bygland kommune

Med heimel i verneforskrift for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde kap. 1.3.c gir arbeidsutvalet også løyve til utedoen med storleik 1,1 m² BYA som allereie er ført opp ved Stegilsvatn.

Som grunngeving for vedtaket legg arbeidsutvalet vekt på at bygningane er av beskjedne storleik og skal førast opp ved eksisterande bygningsmasse. Grunneigar driv aktivt sauehald og jaktutleige der bygningane er ein viktig del av driftsgrunnlaget på garden. Behovet for bygningane er dokumentert i søknad.

Saksopplysninger

Jan Ove Flodquist gnr 5, bnr. 9 Pytten har søkt om oppføring av to mindre bygningar ved eksisterande driftehusvær ved Halvorsvatn og Stegilsvatn i Bygland kommune (vedlegg 1). Sjå også kart nedanfor (plassering merka med blå punkt). Driftshusværet ved Halvorsvatn ligg 50 m. frå Josephsbu turisthytte.

Konkret gjeld søknaden følgjande bygningar:

Bygning Store Halvorsvatn

Bygning for kombinert bruk til søppelbod, vedskjul, utedo og for lagring av båtmotor og drivstoff. Det er berre hovudhytta på plassen i dag og det er ønskeleg å få eit separat bygg til nemnde føremål. Hovudhytta vert i dag leigd ut i samband med jakt. Storleiken på hovudhytta er om lag 95 m² BYA. Utforming av ny bygning går fram av vedlegg 1. Storleik er 8,75 m² BYA. Bygningen skal førast opp i reisverk og med liggjande kledning. Materiale på tak skal vera shingel.

Bygning Stegilsvatn

Bygning for lagring av ved og med tilsvarande storleik og utforming som bygning ved Halvorsvatn, men der det skal nyttast torv på taket. Det har tidlegare var nytta oljefyring i hytta. Dette er nå bytta ut med vedfyring noko som krev meir lagringsplass for ved. Storleik på hovudhytta er om lag 60 m² BYA. Denne vert leigd ut i samband med jakt.

Søkar har i søknadsprosessen opplyst at han ved hytta ved Stegilsvatn har bygd ein utedo (1,1 m² BYA) for om lag to år sidan. Det vart det ikkje søkt om dette og bygningen er såleis ført opp ulovleg. Søkar ønskjer å behalde denne og har søkt særskilt om dette (vedlegg 2).

Båe hyttene høyrer til Pytten gard i Bygland kommune og er ein stor eigedom. Søkar driv aktivt med sauehald og jaktutleige.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015
- Naturmangfaldlova.

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Verneforskrifta for SVR har eit generelt byggeforbod jamfør kap. 1.1. I kap. 1.3.c er det opna for at det kan gjevast løyve til mindre tilbygg til eksisterande bygningar. I nokre saker har ein tillate at tilbygg vert ført opp som separate bygg der dette er mest praktisk.

Vurdering

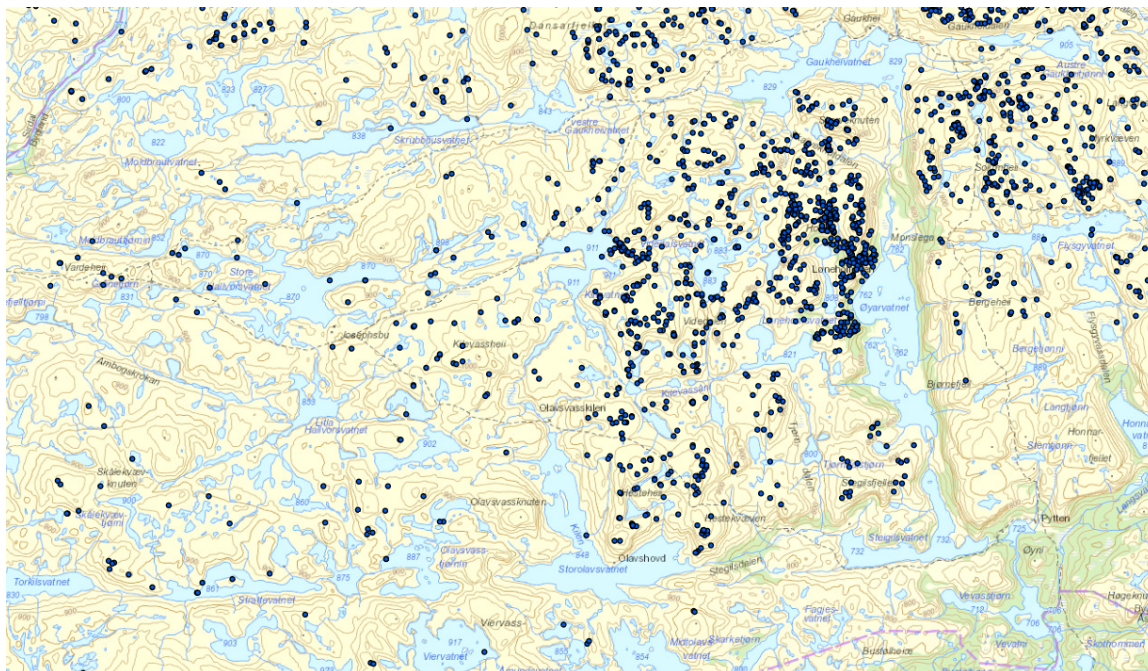
Naturmangfaldlova (NML)

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), samt frå NINA sitt pågåande GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210).

Områda kring nord-vest for Pytten har tradisjonelt hatt funksjon som vinterbeite, i første rekke når det er vanskelege beitetilhøve lenger nord. Om sommaren kan ein og tidvis finne mindre bukkeflokkar i desse områda. Gjennom GPS-prosjektet er det relativt få registreringar i aktuelle område dei seinare år. Truleg heng dette saman med den totale bestandsituasjonen. Gjennom GPS-prosjektet er det ein målsetting at villreinen i større grad skal ta i bruk utkanten av leveområda. Kartet under syner alle registreringar frå GPS-prosjektet.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste». Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert difor tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Båe hyttene ligg i område utan større tekniske inngrep. Hytta ved Halvorsvatn ligg som nemnd 50 frå Josephsbu turisthytte og relativt godt synleg i eit ope landskap. Hytta ved Stegilsvatn ligg om lag 2,5 km. frå Pytten gard lenger aust og ligg i eit meir skjerma landskapsrom inn under Stegilsfjell. Det går ei merka sommar og vinterløype frå Langevatn på Ljosland og nordover mot Josephsbu og Gaukhei. Dei merka løypene går tett ved dei aktuelle hyttene. Det er ein del motorisert ferdsel i samband med transport til turisthyttene, samt til driftehusvera i området. Totalt sett vurderast ferdsel å vera av eit moderat omfang.

Det er små bygningar det er tale om og dei skal plasserast i tilknytning til eksisterande bygningsmasse. Dei vil såleis i liten grad stikke seg ut i landskapet.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Tiltakshavar er ansvarleg for at tiltaket vert gjennomført på ei miljømessig god måte. Det bør stillast vilkår for utforming og materialbruk.

Andre vurderinger

I forvaltningsplanen er det lagt vekt på at behovet for nye bygningar er dokumentert. Hovudhytta ved Halvorsvatn er av monaleg storleik (95 m² BYA). Ein må difor kunne forvente at denne har ein viss lagringskapasitet. I forvaltningsplanen er det lagt føringar om at utviding av eksisterande bygningsmasse kan tillast opptil ein storleik på totalt. 50 m² BYA. Forvaltar har likevel forståing for at det er ønskeleg å bygge eit separat bygg slik at utedo og lagring av ved mv. kan skje i separat bygg. Forvaltar legg også vekt på at det er ein beskjeden storleik på det nye vedskjulet/utedoen.

Eksisterande hytte ved Stegilsvatn er og relativt romsleg (60 m² BYA). Som for hytta ved Halvorsvatn vert det lagt vekt på det praktiske med å ha dei aktuelle funksjonane i eit separat bygg og at det er ein beskjedne storleik på det nye vedskjulet.

Jaktutleige og sauehald er ein viktig del av inntektsgrunnlaget på garden. Det er såleis rimeleg at grunneigar ønskjer ein god funksjonalitet på driftehusværa. Til ein viss grad må ein kunne forvente at behovet for motorisert transport til hyttene vert noko redusert som følgje av betre lagringsmoglegheiter.

Som omtala i saka har søkar ført opp eit utedo ved Stegilsvatn utan å søke om dette. Det er nå søkt om å behalde denne. Forvaltar ser alvorleg på dette. All bygging i verneområdet er i utgangspunktet forbode, noko søkar er godt kjend med. Når det no vert søkt i etterkant skal saka vurderast med utgangspunkt i at bygningen ikkje er ført opp. Bygningen er av svært beskjedne storleik (1,1 m² BYA) og det er inga separat utedo/vedskjul på plassen frå før. Sjølv om hovudbygget må seiast å vera relativt romsleg vert det likevel lagt til grunn at det ville bli gjeven eit byggeløyve til utedo. Spørsmålet vidare er om storleiken på vedskjulet det er søkt om bør reduserast av di det allereie er ein separat utedo på plassen, evt om ein skal krevje at alle funksjonar (vedskjul og utedo) vert samla i eit bygg. Under tvil vil forvaltar tilrå at søkar for behalde utedo som er ført opp og i tillegg får bygge eit separat vedskjul slik det er søkt om. Avgjerande er at sjølv det samla arealet må seiast å vera av eit beskjedne omfang, dvs totalt 9,85 m² BYA.

Konklusjon

Det vert gjeven løyve til oppføring av bygningane slik det er søkt om. Dei er av beskjedne storleik og skal byggjast i tilknytning til eksisterande bygningsmasse. Dei vil såleis ikkje virke nemneverdig inn på verneverdiane. Grunneigar driv aktiv sauehald og jaktutleige der bygningane er ein viktig del av driftsgrunnlaget på garden.

Eksisterande utedo ved Stegilsvatn er ført opp utan søknad. Under tvil vert det gjeven løyve til å behalde denne.

Søppel/vedbod og dass.

Jan Ole søker om å bygge ein bod, sjå teikning. Dette er ved Solgimslega, Halvordsvatn. Me treng laggingsplass til ved og søppel, på hengemotor og benkin, i tillegg eit hjørne til dass. Har leigd ut hytta til nye jegerar.

Same boden er ferkt bygd ved Stihildsøygaard med same formål. Den hytta blei bygd med tanke om at ho skulle varmast opp med gas og oljefyr. Nå er det vedfyring og me treng vedbod. Har ~~eg~~ leigd bort hytta til jegerar.

Jan Ole Pytten Flodquist

Pytten 5-9 Bygland

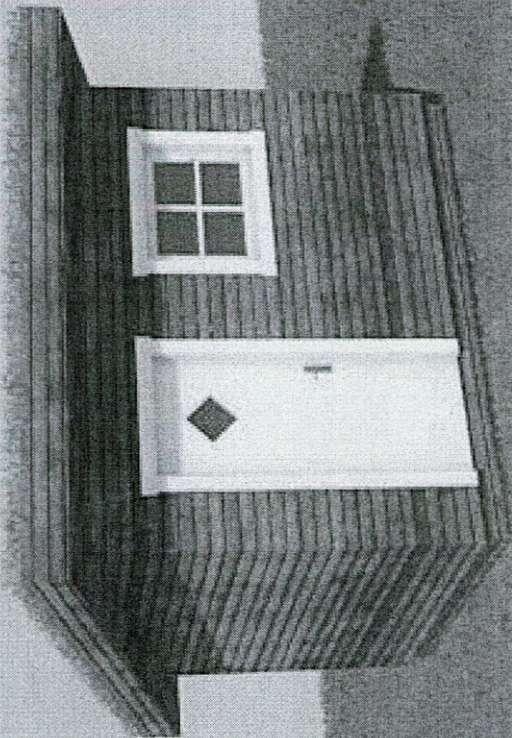
2000

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

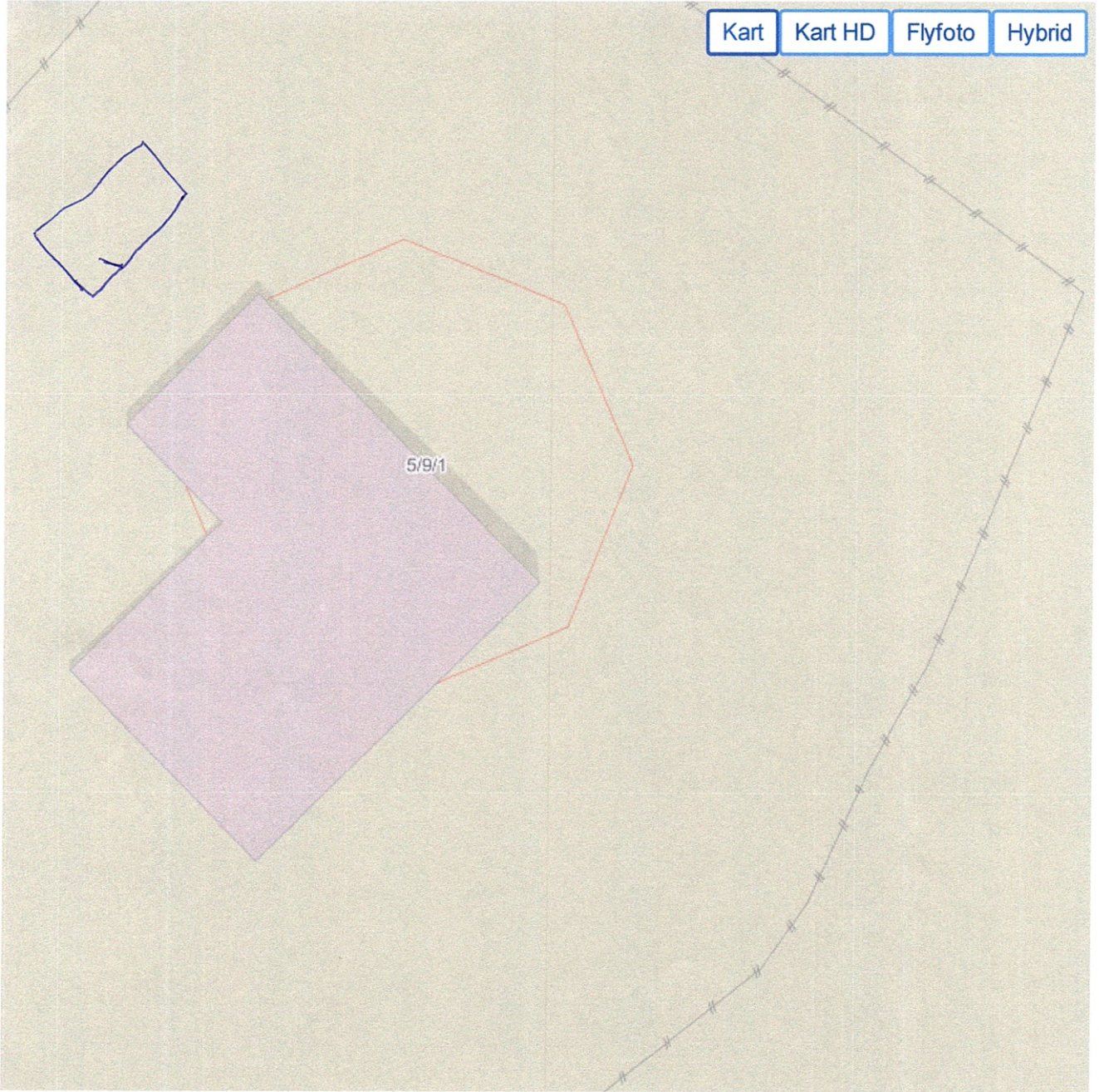
FINN

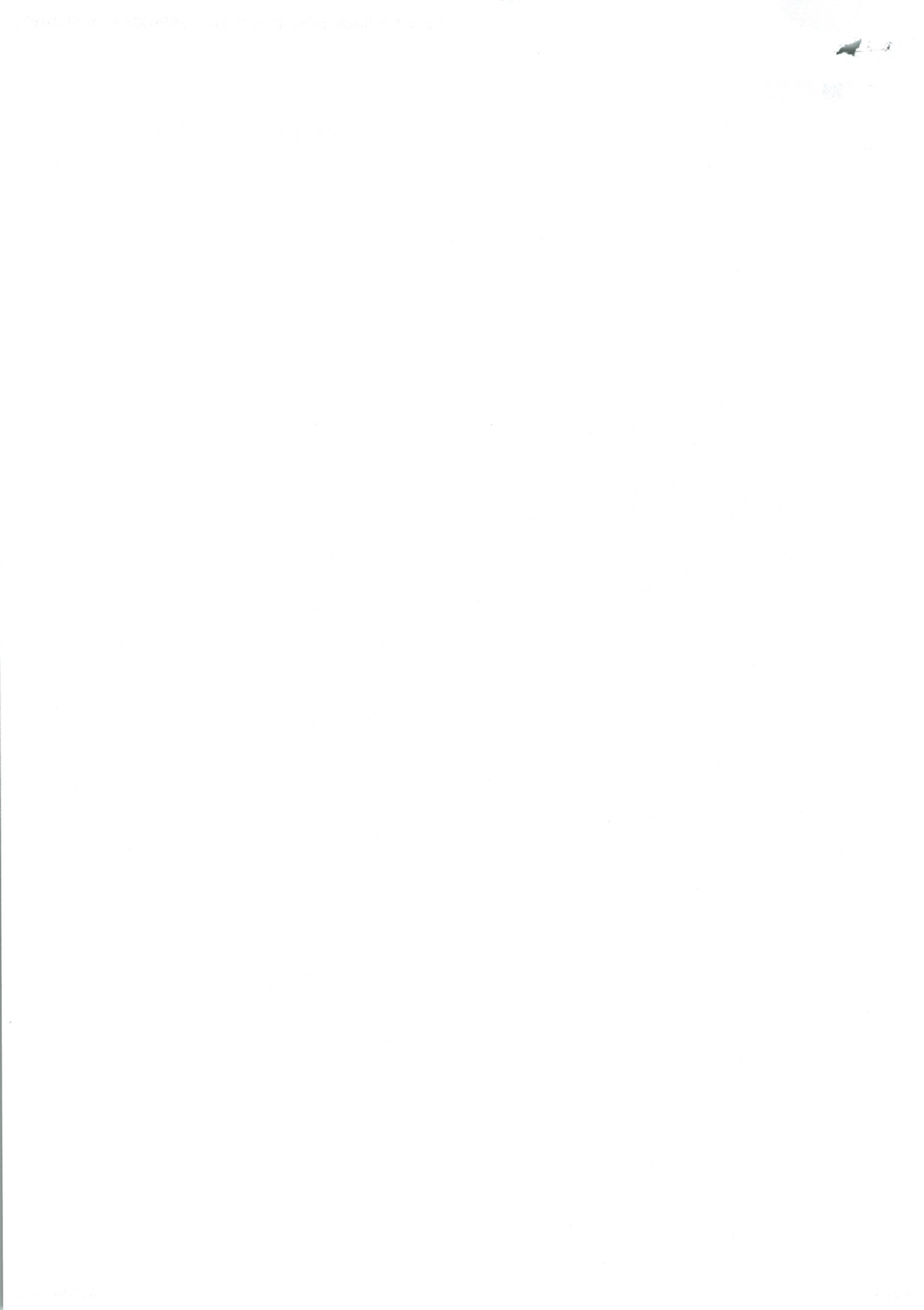
Kart Kart HD Flyfoto Hybrid

Kart Kart HD Flyfoto Hybrid

FINN

Kart

Kart HD

Flyfoto

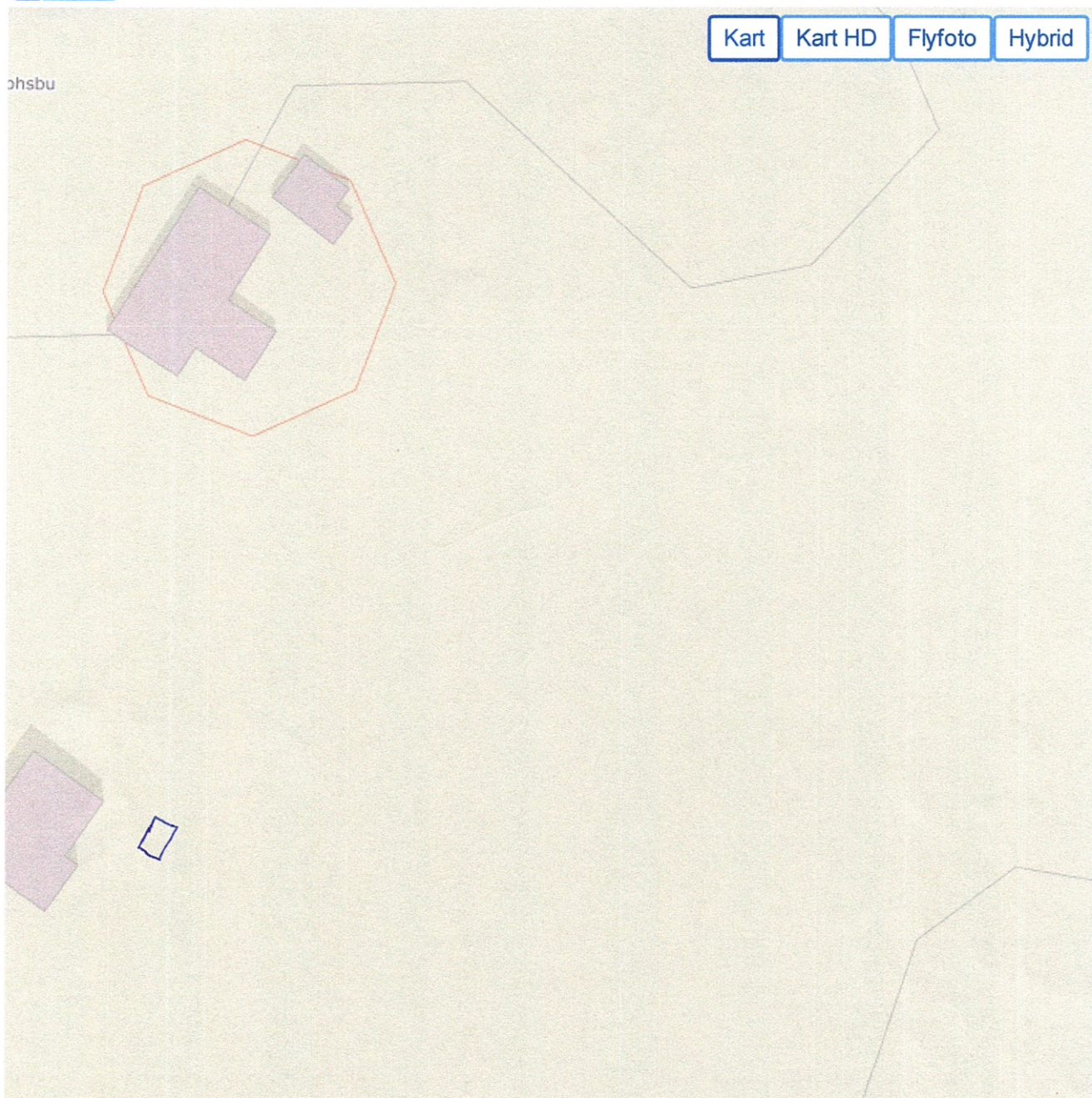
Hybrid

- Kart
- Kart HD
- Flyfoto
- Hybrid

ohsbu

Fra: Jan Ove Flodquist[bondennoa@hotmail.com]

Sendt: 1.apr 2019 07.07.38

Til: Haug, Jørn Trygve

Tittel: utedo

søker om og kan opprettholde drift av utedo på stikilsøygard.

mål ca 1 x 1.10 ingen veger er likke bygd på stein.

bygde ny do i full fart utten og tenke på og søkke.

beklager dette.

stikils øygard blir base for nye jegere med mange hunder.

håpper ikke d går uttåver arealet på boden jeg har søkt

jan ove

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748 Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@fylkesmannen.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/1770-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 15.03.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i verneområdestyret for SVR	20/19	08.04.2019

Søknad frå Otra kraft om legging av fiberkabel i samband med drift av Holen Kraftverk i Bykle kommune

Vedlegg
1 3630_001

Forvalters innstilling

Med heimel i naturmangfoldlova § 48 gir arbeidsutvalet Otra kraft løyve til å gjennomføre følgjande tiltak i område langs vegen inn til Store Urevatn i Setesdal Vesthei, Ryfylke landskapsvernområde:

- Legging av fiberkabel på 30 – 40 cm djupne i anleggsveg mellom Skarje pumpestasjon og inntak Reinevatn.
- Grave ned fiberkabel med lengde om lag 575 m. mellom Skarje pumpestasjon og radiohytte ved Reinevatn.

Løyvet vert gjeven med følgjande vilkår:

- Graving utanfor anleggsveg skal skje for hand slik det er oppgjeven i søknaden. Det skal sørgast for at attgroing av terrenngrep kan skje så raskt som mogleg. Der det er mogleg skal tiltakshavar ta vare på toppdekke/torv og legge dette som toppdekke på traseen.
- Så langt som råd skal arbeida gjennomførast i perioden vegen inn til Store Urevatn er open for ålmenn ferdsel
- Forvaltningssekretariatet skal ha melding straks arbeida er avslutta.
- Før graving i marka må tiltaka avklarast i høve til moglege kulturminne i området. Tiltakshavar må kontakte fylkeskonservator om dette.

Som grunngeving for avgjerda legg arbeidsutvalet vekt på at det er snakk om små tiltak som etter kvart vil vera lite synleg i landskapet. Det ligg og i eit område der det allereie er store

inngrep i form av reguleringsmagasin og anleggsvegar. I nokon grad vil legging av fiber kunne redusere behovet for ferdsel på vegen knytt til drift av anlegga. Ut frå dette kan ikkje arbeidsutvalet sjå at tiltaka påverkar strir mot verneføremålet eller vil påverke verneverdiane nemneverdig.

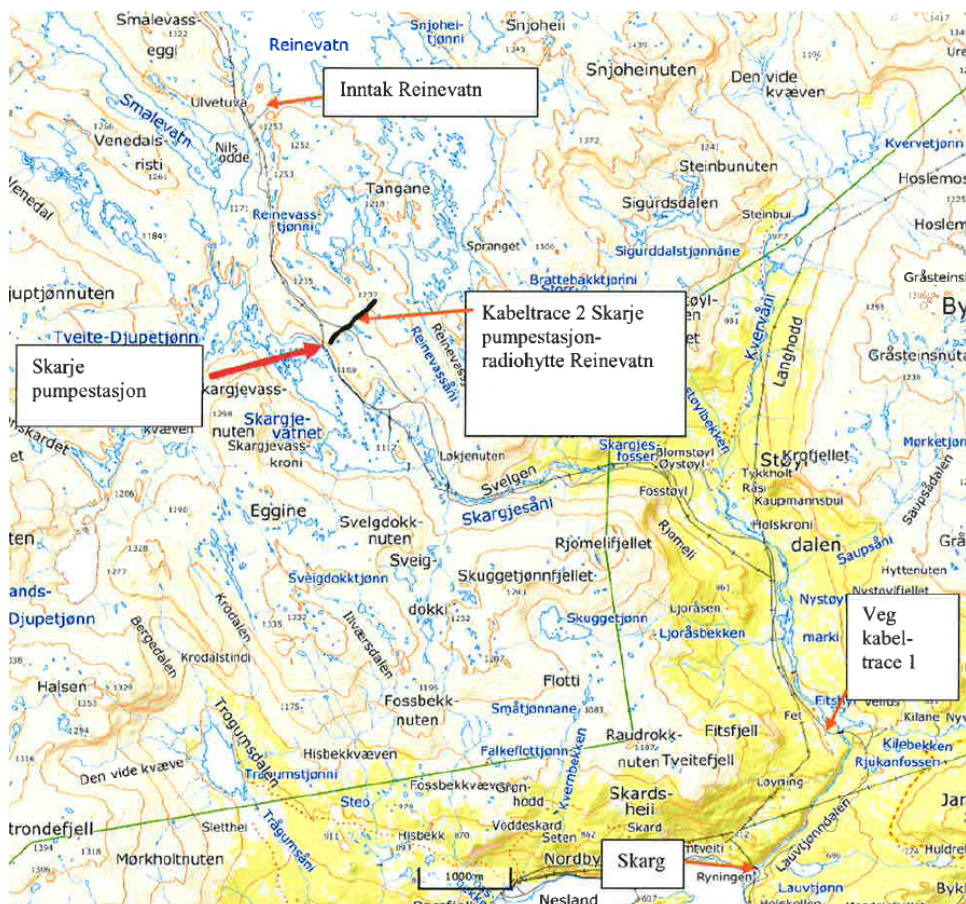
Saksopplysninger

Otra kraft ønskjer å betre kommunikasjonen mot anlegg knytt til Holen kraftverk slik at dei ulike installasjonane enklare kan manøvrerast. I søknad datert dagsett 14.2.2019 (vedlegg 1) beskriv dei følgjande tiltak:

- Legging av fiberkabel på 30. – 40. cm. djupne i anleggsveg mellom Skarje pumpestasjon og inntak Reinevatn. Dette er ein del av anleggsvegen inn til Store Urevatn i Bykle.
- Legging av kabel mellom Skarje pumpestasjon og eksisterande radiohytte ved Reinevatn. Lengda på kabalen er 575 m, og den skal gravast ned for hand.

Etter planen skal arbeidet gjennomførast i perioden juni – oktober 2019. I søknaden vert det synt til at vegen frå Skarg og inn til Store Urevatn er ope for ålmenn ferdsel jamfør avtale mellom Bykle kommune og regulant frå 1996. Nærare avgrensingar for når vegen skal vera open går fram av avtalen (sjå vedlegg 1).

Kartet under syner dei aktuelle områda og kor tiltaka skal gjerast. Anleggsvegen til Store Urevatn går igjennom området. Vernegrensa er synt med grøn line.

Formell bakgrunn for vurdering av tiltaket

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
- Naturmangfaldlova

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

- Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
- Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Av verneforskrifta kap. 1.1 går det fram at det ikkje er tillate med inngrep som til dømes «...framføring av luftledningar, jordkablar og røyr...». Vidare er det ikkje tillate med «...uttak, oppfylling, planering, og lagring av masse...».

Av verneforskrifta kap. 1.1 går det fram at oppføring av bygningar ikkje er tillate. Søknaden må difor vurderast etter dispensasjonsbestemminga i naturmangfoldlova § 48 (*dispensasjon frå vernevedtak*). Av denne går det fram av forvaltningsmyndigheita kan gjere unntak frå verneforskrifta om det ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. Sjølv om begge desse vilkåra er oppfylt gir det inga krav på dispensasjon, men der det kan gjerast ei konkret vurdering av tiltaket.

Områda ligg i særskild kalvingszone *Vatnedalsheii 2*. Etter verneforskrifta kap. 4.2 er all ferdsel forbode her i perioden 25. april – 31. mai. Unntak gjeld for ferdsel som følgjer veg og merka løype, samt naudsynt ferdsel for grunneigar for tilsyn av eigedom.

Vurdering

Naturmangfoldlova §§ 8 - 12

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane

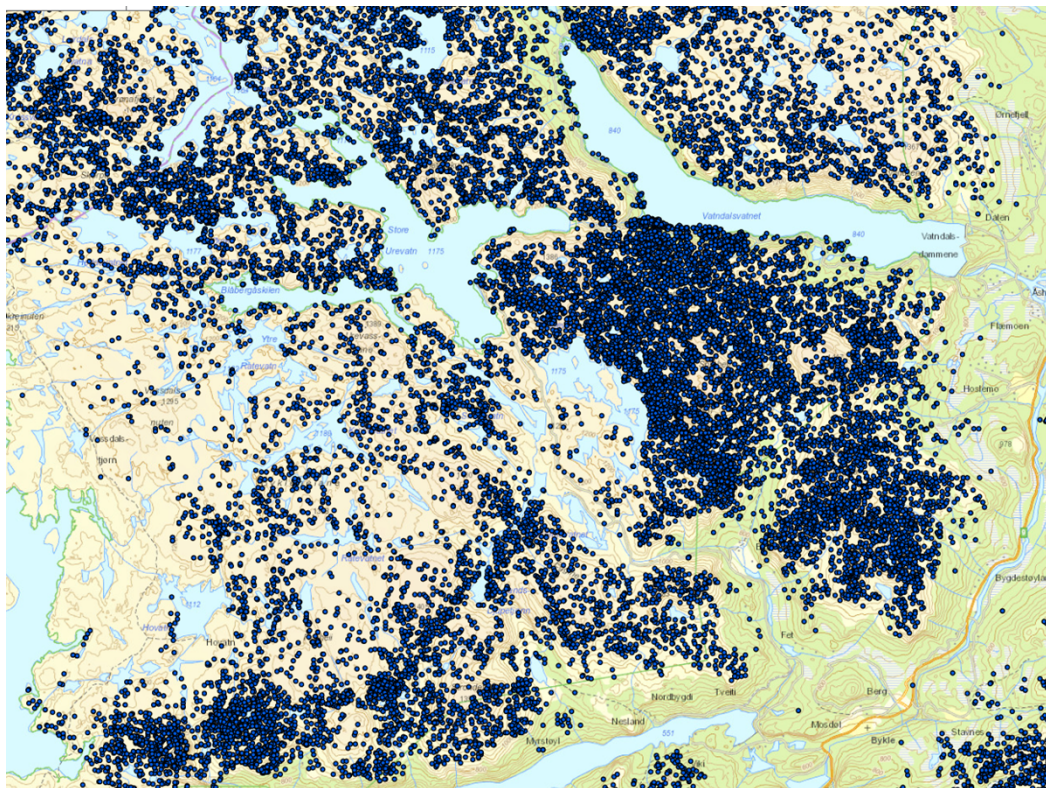
Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), samt frå NINA sitt pågåande GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210). Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no).

I naturbasen ligg området definert som kalvingsområde for villrein. Det er også villreintrekk som kryssar vegen. Sjå kart nedanfor. Anleggsvene til Store Urevatn er teikna inn med blå line.

Kartet under syner data frå GPS-merkeprosjektet på villrein og syner posisjonar i månadane juni – oktober i perioden 2006 – 2017. Gjennom GPS-merkeprosjektet har ein avdekket at ferdsel på vegen i perioden denne er open er ein trekkbarriere for villrein.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste» i denne delen av verneområdet. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

Jamfør naturbasen er det registrert ein del kulturminne i områda langs vegen. Søkar må avklare eventuell konflikt med fylkeskonservator.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget å vera tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. «Føre var prinsippet» i naturmangfaldlova § 9 vert likevel tillagt vekt i dei vidare vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Områda er prega av større tekniske inngrep i form av reguleringsmagasin og diverse anlegg knytt til dette. Det går også ei kraftline eit stykke utanfor vernegrensa. Eit stykke mot sør og nord ligg dei store reguleringsmagasina Botsvatn og Vatnesdalsvatn. Som tidlegare nemnd er det mykje ferdsel på vegen inn til Store Urevatn. Noko avhengig av snøtilhøva er vegen open for ålmenn ferdsel frå om lag 1. juli. Otr kraft kan nytte vegen etter behov. Ferdselsteljing på vegen syner 6730 passeringar i perioden 8. juli – 28. oktober. Hovudtyngda av ferdsel er knytt til helger og med størst trafikk i september månad. Det er elles ein del snøscootertrafikk i området knytt til drift av reguleringsanlegga samt til nokre få driftshusvære i området.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Tiltakshavar pliktar å syte for ei miljømessig og gjennomføring av tiltaka. Vesentleg er at tiltaka vert gjennomført med eit minimum av inngrep i marka og at ein legg til rette for rask attgroing av traseen der denne ligg utanfor vegbanen. Av omsyn til villreinens bruk av området er det ein fordel om gjennomføring så langt som råd kan skje i perioden vegen allereie er open for ålmenn ferdsel.

I dag går kommunikasjonen med anlegga via radioline. Ved å legge fiber vert kommunikasjonen meir stabil. Eit alternativ er å bygge ny og høgare radiomast, noko som ut frå landskapsverknad er ei dårlegare løysing.

Betre og meir stabil kommunikasjon i området vil i nokon grad føre til mindre behov for ferdsel på anleggsvegen. Dette er særleg positivt i perioden vegen er stengd for ålmenn ferdsel.

Vurdering etter naturmangfoldlova § 48

For å kunne gi dispensasjon etter naturmangfoldlova (NML) § 48 må følgjande to vilkår vera oppfylt:

- Tiltaket må ikkje stri mot føremålet i vernevedtaket
- Tiltak må ikkje påverke verneverdiane nemneverdig

Kva som strir mot verneføremål og verneverdiar vil måtte vurderast ut frå skjønn, men Miljødirektoratet har i sin rettleiar M106 - 2014 lagt til grunn at moglegheita for dispensasjon etter § 48 er snever.

Verknaden på landskapet må seiast å vera små. Fiberkabelen skal gravast ned i anleggsveg. Traseen for kabel som skal gravast ned for hand i marka mellom Skarje pumpestasjon og radiohytta ved Reinevatn vil synast i marka og det vil naturleg nok gå ein del år før det gror til. Inngrepet er likevel av såpass lite omfang at det ikkje vil påverke verneverdiane nemneverdig. Der det er mogleg bør ein ved gjennomføring ta vare på toppdekke/torv og legge dette som toppdekke på traseen.

Gjennomføring vil gi ein del aktivitet i området. Det vil vera ein fordel at dette så langt som praktisk råd vert konsentrert til perioden det er opna for ålmenn ferdsel på vegen.

Ut frå vurderinga over kan forvaltar ikkje sjå at tiltaka vil stri mot vernevedtaket eller vil påverke verneverdiane nemneverdig.

Konklusjon

Det vert gjeven løyve til tiltaka slik det er søkt om. De landskapsmessige verknadane er små til ubetydeleg. Ferdsla på anleggsvegen er allereie av eit slikt omfang av tilleggsbelastninga som følgje av tiltaka vil vera liten. Det bør settast vilkår for gjennomføring.

Kopi:

Otra Kraft

Bykle kommune

Fylkesmannen i Agder

**Verneområdestyret for Setesdal Vesthei
Ryfylkeheiane-og Frafjordheiane(SVR)
v/ Jørn Trygve Haug**
Setesdalsmuseet Rysstad
Setesdalsvegen 3273
4748 Rysstad

(Brevet sendast berre pr. e-post:jorn.haug@svr.no)

Otra Kraft søker om løyve til fylgjande aktivitet i SVR verneområdet i Bykle i 2019

- 1. Legging fiberkabel ca 30 -40 cm djupne i anleggsveg til Skarje pumpestasjon og inntak Reinevatn.**
- 2. Legging kabel på bakken (luftlengde ca 575m) mellom Skarje pumpestasjon og radiohytte Reinevatn. Kabelen skal gravast ned for hånd.**
- 3. Arbeidet vil pågå i barmarksesongen og er planlagt utført juni-oktober 2019.**

Bakgrunn for søknaden:

Otra Kraft har behov for betre kommunikasjon til ovannemnde anleggsdelar for manøvrering av installasjonane og planlegg tilknytning via fibersamband.

Skarje pumpestasjon, inntak Reinevatn, radiohytte Reinevatn, veg Urevatn er del av Holen kraftverk, aggregat 3, kalla Skarjeutbygginga, (kong. res. 15.11.1974, 30.10.1981,02.06.1995).

Otra Kraft har erverva naudsynte rettar for drift og vedlikehald av anlegga via avtale med grunneigarane.

Vegen frå Skarg til Urevatn er open for allmenn ferdsel i samsvar med avtale med Bykle kommune frå 1996.

I avtalen med kommunen er det fylgjande avgrensing med omsyn på ferdsel:

- Vegen Skarg – Øystøyl er open frå slutten av mai- 1. juli
- Vegen Øystøyl- Skarjesvatn(Skarje pumpestasjon) er open frå 1. juli -25. august.
- Vegen Skarjesvatn- Urevatn er open frå seinast 25. august- 25. september
- Det er sett opp 2 bommar, veg Skarg og Øystøyl.

Åpningstida for allmenn ferdsel på vegen til Urevatn er tilpassa tida for reinsdyrjakt. Otra Kraft kan bruke vegen når det er behov.

Vi viser til nedanståande kartutsnitt der aktivitetane er vist.

Kopi av brevet går til Bykle kommune og grunneigarane i området til orientering.

Med helsing
Otra Kraft

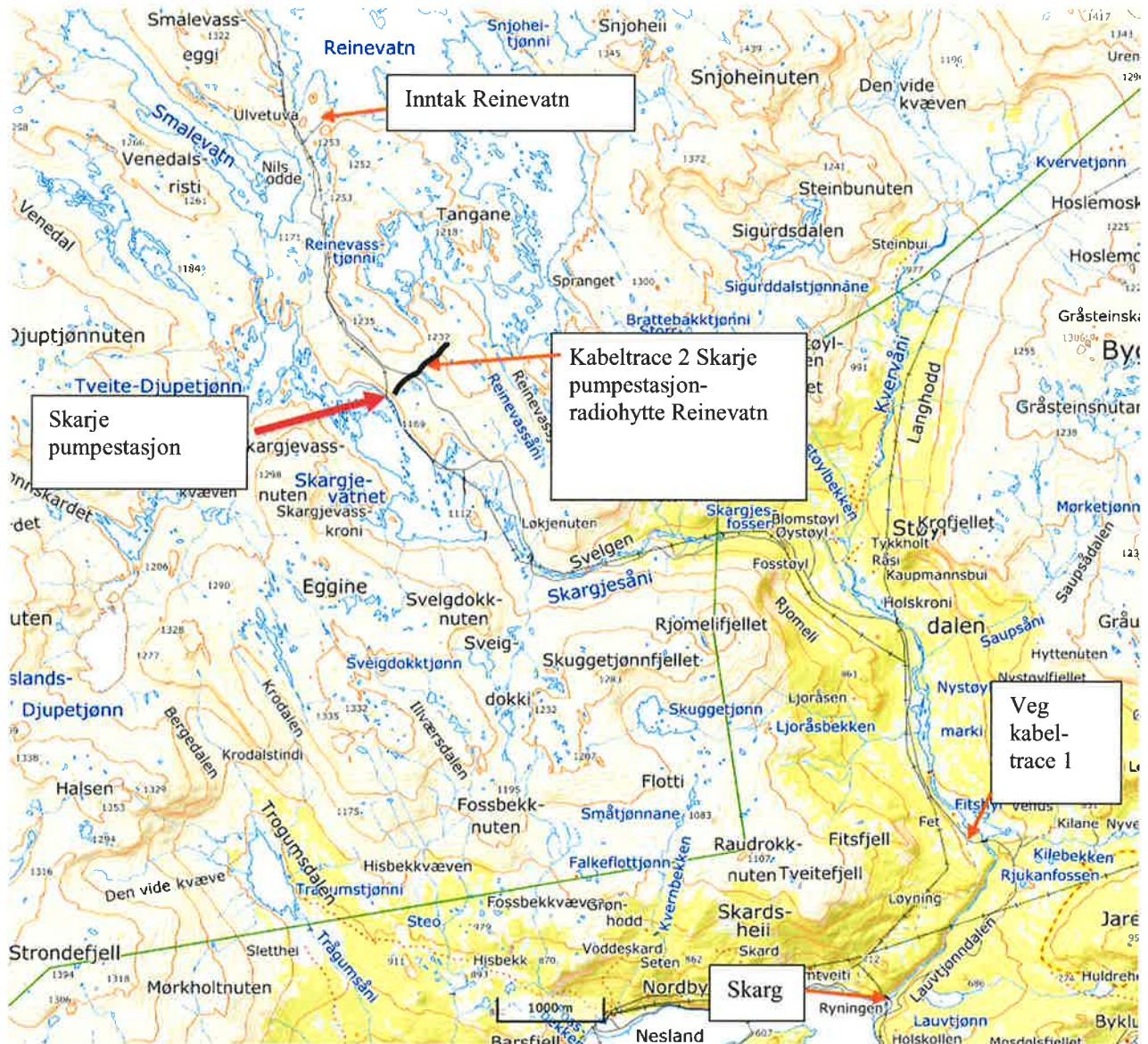

Grunde Johnsen
Dagleg leiar

Gjermund Espetveit

Kopi: Grunneigarar, adresseliste
Bykle kommune pr.epost: post@bykle.kommune.no

Adresseliste grunneigarar:

10/1	Gunhild Sjøstrøm	Breimyråsen 68	4628 Kristiansand
10/1	Jan Nesland	Einerstien 16	4623 Kristiansand
10/1	Knut Nesland	Sentrumsvegen 53	4700 Vennesla
10/1	Ola Nesland	Rådyrvegen 12	4707 Vennesla
10/2	Olav Nesland	Søvigneset 3B	4643 Søgne
10/3	Ingrid Olavsdotter Nesland	Godhaugen 17	6522 Frei
10/4	Bjørgulf Nesland	Nedre Sarv 3	4754 Bykle
11/1	Gunnar Tveiten	Munkelia 12A	1163 Oslo
11/2	Anna Tveiten Lüdemann	Ravnåsvegen 438	4706 Vennesla
11/2	Gunnhild Haugen	Gangdalsveien 64D	4618 Kristiansand
11/2	Knut Tveiten	Moseidstranda 19	4706 Vennesla
11/2	Kristine Tveiten	Danskehaugen 17	4708 Vennesla
11/4	Pål Georg Ryningen	Nedre Sarv 22	4754 Bykle
12/1	Åsmund Holen	Grinibråten 70	1339 Vøyenenga
12/2	Olav Holen	Håmåren 10	4754 Bykle
12/4	Torleif Holen Guttormsen	Nordli 4 A	4708 Vennesla
13/2	Torleiv Mosdøl Sælid	Mosdølvegen 6	4754 Bykle

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748 Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@fylkesmannen.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/7653-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 18.03.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i verneområdestyret for SVR	21/19	08.04.2019

Søknad om dispensasjon frå verneforskrift for Vidmyr naturreservat og landskapsvernområde SVR for arrangering av Hovden Ultra 2019

Vedlegg

- 1 Søknad til Fylkesmannen Agder
- 2 Miljødirektoratet - uttalelse vedrørende tolkning av §10 i Frilufsloven
- 3 Rapport Hovden Ultra 2018
- 4 Løpsmanual Hovden Ultra 2018

Forvalters innstilling

Med heimel i naturmangfaldlova § 48 gir arbeidsutvalet Roger Nodeland løyve til å arrangere Hovden Ultra 21. september 2019 der delar av traseen går i Vidmyr naturreservat og Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Arbeidsutvalet legg vekt på at arrangementet er av avgrensa storleik og vert gjennomført i ein kort periode. For ein stor del vert det nytta eksisterande stiar og vegar. Ved gjennomføring av tilsvarande arrangement i 2018 var det ikkje registrert skadar på vegetasjonsdekke der traseen kryssa Vidmyr naturreservat.

Det vert sett følgjande vilkår for gjennomføring:

- Om tal deltakarar på lang løype vert over 50 deltakarar må traseen leggast om slik at den berre går på eksisterande stiar og vegar.
- Løyvet til arrangementet kan bli dregen inn på kort varsel om det oppheld seg forstringsflokkar med villrein nær traseen. Arrangør må ha dialog med lokalt SNO om dette i dagane før arrangementet.
- Innan 1.11.2019 må arrangør sende inn kort rapport om røynsla frå gjennomføringa.

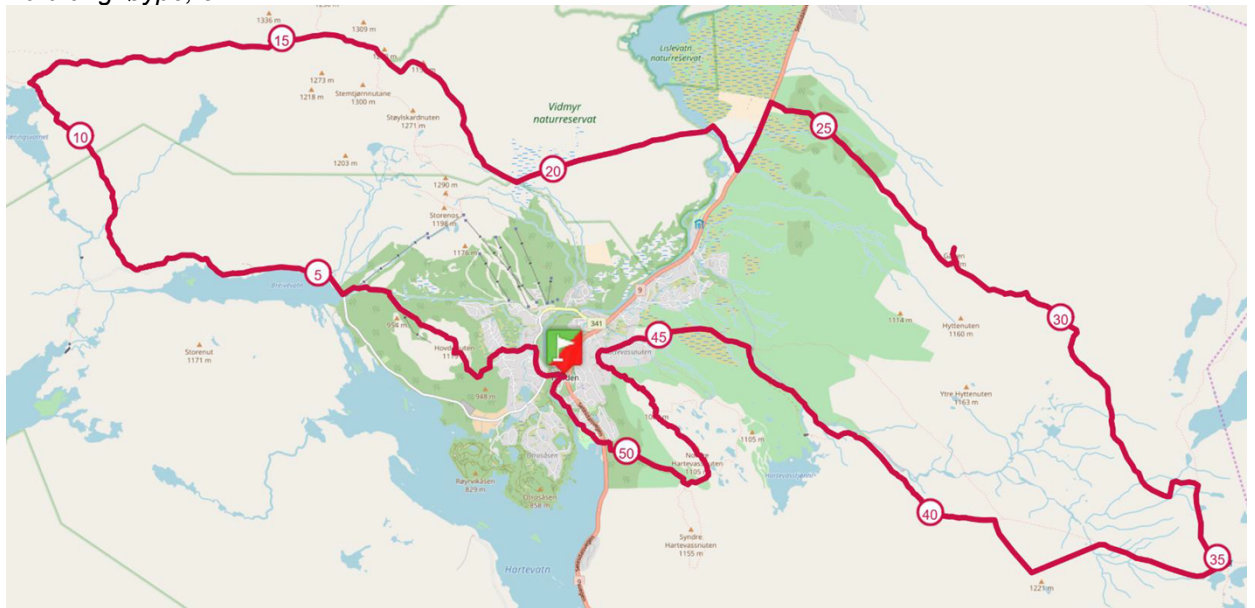
Arbeidsutvalet oppmodar arrangør til å ha dialog med råka grunneigarar med siktemål og få til ei semje om gjennomføringa.

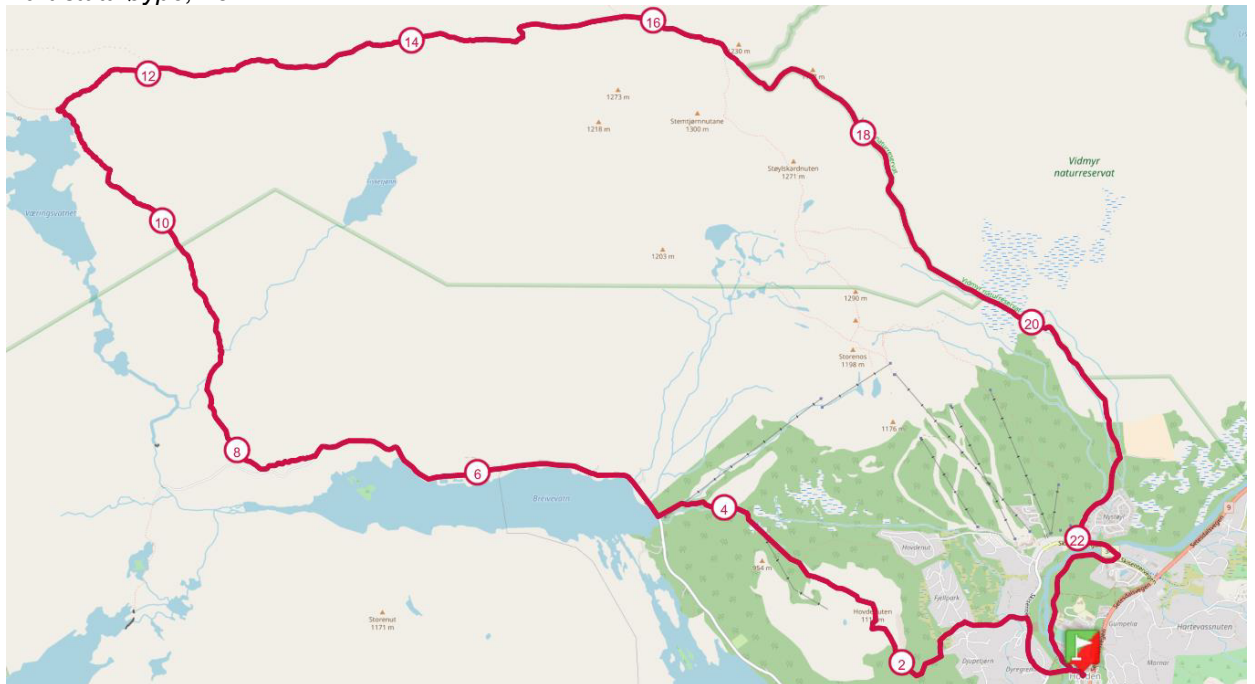
Saksopplysninger

Roger Nodeland har søkt om løyve til å arrangere Hovden Ultraløp 21. september 2019. Sjå vedlegg 1 – 4. Tal deltakarar er oppgjeven til maks. 60. Traseen som skal nyttast er tilsvarande som for 2018 og går fram av karta nedanfor. Det er sett opp to alternativ med ulik lengde. Lang løype går delvis i Vidmyr naturreservat, landskapsvernområdet SVR og Hovden landskapsvernområde. Med unntak for kryssing over Vidmyr naturreservat går traseen på etablerte stiar og vegar. Stutt løype er delvis innom landskapsvernområde SVR.

Kart lang løype, 51 km:

Kart stutt løype, 23 km:

Det vart gitt løyve til tilsvarande arrangement i 2018. Følgjande vedtak vart fatta av arbeidsutvalet 10.9.2018:

Med heimel i naturmangfoldlova § 48 gir arbeidsutvalet Roger Nodeland løyve til å arrangere Hovden ultra 22. september 2018 der delar av traseen går i Vidmyr naturreservat og Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Arbeidsutvalet legg vekt på at arrangementet i år er av avgrensa storleik og med relativt få deltakarar.

Arbeidsutvalet ønskjer å evaluere gjennomføringa av arrangementet for 2018 før det eventuelt kan gjevast vidare løyve til arrangementet. Arrangør må difor sende inn ein kort rapport om gjennomføringa seinast 15.10.2018. Av denne må det gå fram tal deltakarar og vurdering av eventuelle slitasjeskadar på vegetasjonsdekket. Eventuelle skader skal dokumenterast med bilete.

For gjennomføring av arrangement komande år vil ein oppmode arrangør til å finne trasear som går på etablerte stiar og vegar.

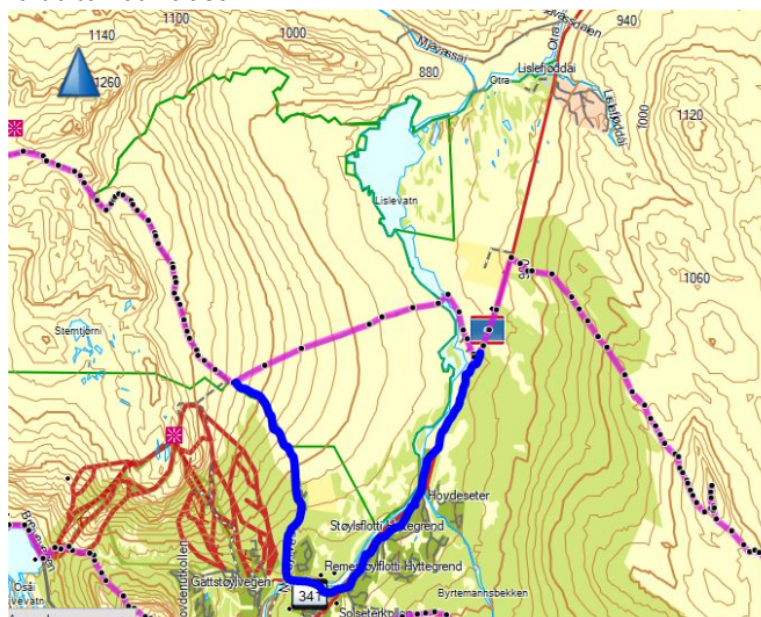
Løyvet til arrangementet kan bli dratt inn på kort varsel om det oppheld seg fostringsflokkar med villrein nær traseen. Arrangør må ha ein dialog med lokalt SNO om dette i dagane før arrangementet.

Arbeidsutvalet føreset at arrangør har tett dialog med grunneigarar for gjennomføring av arrangementet.

I tråd med vedtaket ligg det føre ein rapport frå gjennomføringa i 2018. Sjå vedlegg 2. Kort summert opp vart det ikkje registrert skadar eller forsøpling som følgje av arrangementet. Det var 33 løparar som deltok, av desse løp 17 deltakarar lang løype som innebar kryssing av Vidmyr naturreservat.

For gjennomføring i 2019 har arrangør vurdert alternative trasear slik at det berre vert nytta trasear på etablerte stiar og vegar og ein unngår kryssing over Vidmyr. Alternativet inneber at deltakarane i større grad nyttar skisentervegen og Rv. 9 slik det går fram av kartet nedanfor (blå line). Arrangør meiner dette er eit dårlegare alternativ då det vert fleire km. på hard asfalt og med mindre opplevingsverdi. Søkar foreslår at om tal deltakarar på den lengste løypa vert fleir enn 50 – 60 så vert traseen lagt om slik at den berre går på stiar og vegar.

Kart alternativ trase:

Eit av vilkåra for gjennomføring i 2018 var at arrangør hadde dialog med SNO for avklaring om det oppheld seg forstringsflokkar nær traseen. Dette vart ikkje følgt opp av arrangør. Dette forklara med at dei nytta feil telefonnummer.

Arbeidsutvalet føresette ein tett dialog med grunneigarar i området før gjennomføring i 2018. Arrangør har gjeve attendemelding om at dei ikkje lukkast med dette då dei ikkje fekk naudsynt kontaktinformasjon frå Bykle kommune. Hausten 2018 tok arrangør skrifteleg kontakt med aktuelle grunneigarar med tanke på gjennomføring i 2019. Attendemeldinga var positiv med unntak av tre grunneigarar. Dei ønskja ikkje organisert aktivitet på sin grunn av omsyn til jaktutøving. Parallelt med dette har arrangør gjort undersøkingar i høve til om dei formelt sett treng grunneigarar sin tillating til slike arrangement etter § 10 i Lov om friluftsliv. Her går det fram at arrangement og bruk av eit visst omfang ikkje kan gjennomførast utan grunneigars samtykke. I ei attendemelding frå Miljødirektoratet får arrangør opplyst at dei vanskeleg kan sjå at grunneigars tillating er naudsynt i denne saka, men der dei samstundes oppmodar arrangør om å hente inn samtykke. For utdjuing sjå vedlegg 2.

Heimelsgrunnlag

Verneforskrifta for landskapsvernområde SVR

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Av kap. 4.1 i verneforskrifta går det fram at «*..større organiserte arrangement som idrettsarrangement, jaktprøver, store teltleirar, og militærøvingar, må søke forvaltningsstyresmakta om løyve..*» I forvaltningsplanen kap. 2.5.5 er det sett ei grense på 10 personar for når arrangementet er søknadspliktig. Ein slik søknad må da handsamast etter § 48 i naturmangfoldlova.

Delar av traseen går og gjennom viktig funksjonsområde for villrein (kalvingsområde Storenos 1) der det er ferdselsforbod i perioden 25.4 – 31.5

Verneforskrifta for Vidmyr naturreservat

Området vart verna i 1970. Føremålet med vernet er å «*..ta vare på eit stort, representativt myrområde med godt utvikla bakke- og strengemyrer som har ein rik flora med eit stort innslag av artar som er plantegeografisk interessante*». Av kap. 5 pkt. 6 går det fram at reglane i forskrifta ikkje er til hinder for «*organisert idrettsutøving til fots eller på ski på frosse eller snødekt mark*». Sidan arrangementet skal gjennomførast utanom perioden med frossen mark legg ein til grunn at det vil vera søknadspliktig etter naturmangfoldlova § 48

Naturmangfoldlova § 48 og 36 og 37

Etter § 48 kan det gjerast unntak frå verneforskrifta om det ikkje strir mot verneføremål og ikkje vil påverke verneverdiane nemneverdig.

På nasjonalt hald har det i seinare vore ein del diskusjon om i kva grad ferdsel til fots, anten den er organisert eller ikkje, kan regulerast gjennom verneforskrifter. I naturmangfoldlova § 36

(om landskapsvernområde) går det fram at regulering av ferdsel kan gjerast «..om ferdsel ikkje skjer til fots» I samtale med Miljødirektoratet har ein fått forståing for at denne bestemminga overstyrer reguleringa i verneforskrifta for SVR, sjølv om verneforskrifta kom før naturmangfoldlova. Andre vurderingar kan leggast til grunn om det i verneforskrifta for landskapsverneområdet er gjort ytterligere regulering av ferdsel, til dømes gjennom ferdselsrestriksjonar.

For verneforma naturreservat § 37, som er ei strengare verneform, synast det klart at verneforskrifta vil regulere ferdsel.

I Hovden landskapsvernområde er ikkje denne type ferdsel regulert nærare i verneforskrifta.

Som ein ser av heimelsgrunnlaget er det eit noko uryddig bilete i høve til kva grad ein gjennom verneforskrifter kan regulere ferdsel til fots. Kort summert opp legg forvaltar til grunn at verneforskrifta for Vidmyr er gjeldande for regulering av arrangementet. Vidare legg ein til grunn at verneforskrifta for landskapsvernområde for SVR kan regulere slikt, sidan arrangementet går igjennom område med ferdselsrestriksjonar (sjølv om dette berre gjeld delar av året). Ut frå dette vil arrangementet vera søknadspliktig både etter verneforskrifta for Vidmyr og SVR.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldlova

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

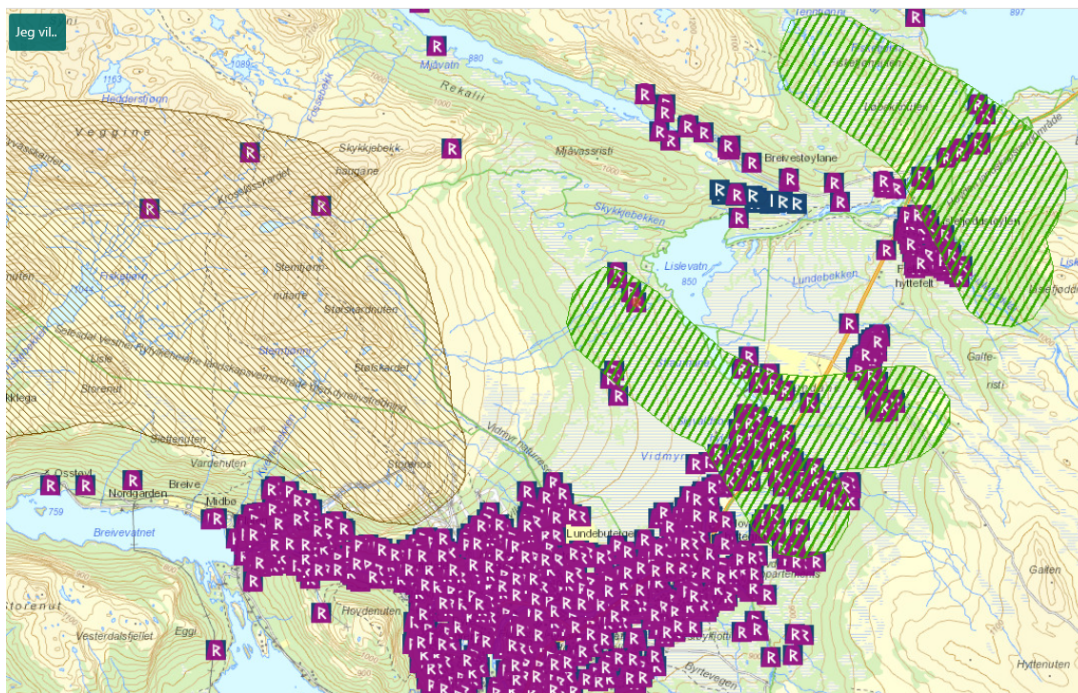
Kunnskapsgrunnlaget (§ 8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), samt frå NINA sitt pågåande GPS-merkeprosjekt og skjøtelsplan for Vidmyr naturreservat (Fylkesmannen i Aust-Agder 2011) Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210). Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no).

Kartet under er henta frå naturbasen hjå Miljødirektoratet. Grøn skravur syner trekksoner for villrein mellom aust og vestheia. Skravur til høgre i kartet syner kalvingsområde for villrein. Det er og lagt på kjende kulturminne ref. Askeladden. Over Vidmyr går traseen på myrområde med ein rik flora. Her finn ein innslag av suboseaniske artar, nordlege/alpine artar og sørlege/låglandartar. Fattigmyrvegetasjon dominerer med bjønneskjegg og blåtopp som dei vanlegaste. Det er og eit innslag av kalkkrevjande låglandsartar. Ein finn og brudespore, ein orkide knytt til myrslått. I delane av Vidmyr med skog og vierkratt er det rikt med fugleliv, her finn ein artar som til dømes enkeltbekkasin, boltit og rugde. For traseen vidare inn i landskapsvernområde SVR går denne på sti.

Som ein ser av kartet er det registrert ein god del kulturminne på Vidmyr, mykje knytt til jernutvinning.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert difor tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Når det gjeld trekkområde for villrein er det hovudsakeleg trekkområda lenger nord som vert nytta for utveksling av dyr mellom aust- og vestheia, og da gjerne til andre tider av året. For kalvingsområde lenger vest er bruken knytt til andre tider av året. Vestover frå Nos kan ein treffe på villrein gjennom hausten. Ferdsla i samband med arrangementet vil her kome i tillegg til annan trafikk i løypenettet, ikkje minst i samband med helgeutfarten. Villreinjakt pågår også i tida for arrangementet, noko som fører med seg ein del uroing for dyra. Ut frå tal deltakarar og det avgrensa tidsrommet vurderer ein likevel at ekstrabelastninga med arrangementet å vera liten. Arrangør bør likevel ha ein dialog med lokalt SNO om dette i dagane før arrangementet.

Når det gjeld vegetasjon og flora er det særleg over Vidmyr det kan vera problematisk med mykje ferdsel. Med mange deltakarar som spring på dei same stadene er det ein viss fare for at det vert synlege spor i terrenget. Vurderinga er likevel at det må eit større tal deltakarar til før dette vert eit problem. I 2018 var det 17 personar som valde lang løype. Erfaringa er og at dei ikkje følger same faret slik at ein får spreidd belastninga på vegetasjonsdekket. Gjennom resten av barmarksesongen er det meste av ferdselen på Vidmyr knytt til jakt på elg og rype.

Resterande del av traseen går på etablerte stiar som toler ein god del ferdsel.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Arrangør er ansvarleg for at arrangementet vert gjennomført på ei miljømessig god måte. Arrangementet er planlagt gjennomført ein periode der viltet generelt er mindre sårbart for forstyring. Om tal deltakarar i lang løype overstig 50 personar må traseen leggast om slik at den berre følgjer eksisterande stiar og vegar. Arrangør må sende inn rapport frå arrangementet tilsvarande som for 2018.

I dagane før arrangementet må det vera ein dialog med lokalt SNO i høve til om det oppheld seg fostringsflokkar med villrein nær løpstraseen.

Vurdering etter § 48 i naturmangfoldlova.

Ut frå den avgrensa storleiken på arrangementet og tal deltakarar kan ein ikkje sjå at arrangementet strir mot verneføremålet for Vidmyr naturreservat eller landskapsvernområde SVR. Ein syner til vurderinga etter naturmangfoldlova ovanfor. Ein viss negativ påverknad vil ein kunne få på vegetasjonsdekket på Vidmyr men ut frå tal deltakarar er dette svært avgrensa og reversibelt.

Andre vurderinger

Det er stert beklageleg at arrangør ikkje har følgd opp vilkår gitt i løyve for 2018 vedkomande kontakt mot SNO og dialog med råka grunneigarar i forkant av arrangementet. Forklaringa på dette held heller ikkje mål. Når det er sagt så hadde ikkje SNO noko å utsette på sjølve gjennomføringa i 2018. Arrangør verkar og å ha tatt på alvor kontakten mot grunneigarar ref. brevet som gjekk ut seinare på hausten 2018.

Saka er handsama etter verneforskrifta for Vidmyr naturreservat, landskapsvernområde SVR og naturmangfoldlova. Det ligg ikkje til verneområdeforvaltninga si myndigheit å avgjere om arrangementet er av eit slik omfang at det treng løyve frå grunneigarar i høve til Friluftsløva § 10. Det er ei sak mellom arrangør og grunneigar. Uansett syn på dette bør arrangør legge vekt på gjennomføring på ein måte som har aksept frå råka grunneigarar. I motsett fall vil det bygge seg opp ein konflikt her som ingen er tent med.

Konklusjon

Det bør gjevast løyve til arrangementet slik det vert søkt om. Arrangementet er av avgrensa storleik og vert gjennomført i ein kort periode. For ein stor del vert det nytta eksisterande stiar og vegar. Ut frå røynsla frå gjennomføring i 2018 var det ikkje registrert skade på vegetasjonsdekke der traseen kryssa Vidmyr naturreservat. Det bør settast vilkår for gjennomføring og rapportering.

Kopi:

Hovden Ultra v/Roger Nodeland

Bykle kommune

SNO Bykle v/Peter Hermansen

Fylkesmannen i Agder

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for Vidmyr naturreservat og landskapsvernområde SVR for arrangering av Hovden ultraløp.

Viser til sak i arbeidsutvalget i verneområdestyret for SVR med protokollnummer 31/18. Hovden Ultra 2019 gjennomføres lørdag 21. september og det planlegges å benytte samme løype som i 2018. Vi ber derfor om dispensasjon til å benytte den planlagt traséen over Vidmyr naturreservat.

Initiativtaker ble i fjor gjort oppmerksom på at arrangementet kunne utløse krav om dispensasjon fra grunneier, jfr. Frilufsloven § 10. Vi ønsker god dialog med grunneiere og opptre hensynsfullt i tråd med Frilufsloven. Forespørsel om samtykke ble derfor sendt ut til alle berørte grunneiere, selv arrangementet trolig ikke falt inn under dette kravet. Tilbakemeldingene var utelukkende positive, med unntak av tre grunneiere som motsatte seg samtykke (Gårdsnummer 1, bonummer 1, 6, 8 og 10). Argumentasjonen var at de ikke ønsker organisert aktivitet på sin grunn og at arrangementet sammenfalt med ulike jakt sesonger. Vi ba derfor Miljødirektoratet om en uttalelse om hvor stort antallet løpere må være før det utløser krav om grunneiers samtykke. Samt hva som er berettiget grunnlag for å nekte løperne å passere området.

Miljødirektoratets uttalelse følger vedlagt. Der skriver de at de vanskelig kan se at arrangementet er av en slik karakter eller omfang at det utløser krav om samtykke. Samtidig oppfordrer de om å innhente samtykke og vurdere eventuelle avslag i forhold til Frilufslovens §10.

Frilufsloven gir ikke jegere noen særskilte rettigheter, men både løpere og jegere har en gjensidig plikt til å opptre hensynsfullt overfor omgivelsene. Erfaringene fra i fjor tilsier at løpeturen ikke medfører nevneverdige forstyrrelser eller skader i terrenget. Grunneierne som ikke ga samtykke er derfor orientert om Miljødirektoratets uttalelse og at arrangementet er en lovlig aktivitet og gjennomføres som planlagt. Vi ønsker samtidig å imøtekomme grunneiernes argumentasjon om jakt sesong og vil informere deltakerne om dette og be dem opptre hensynsfullt. Alternative datoer er vurdert, men det er vanskelig å finne et tidspunkt hvor det ikke også er en eller annen jakt sesong.

Miljødirektoratets uttalelse baseres på Frilufsloven og gir oss generelle rettigheter. Det kan tolkes som at vi heller ikke trenger å innhente dispensasjon fra Fylkesmannens. Siden løypen går over naturreservat og i et landskapsvernområde og dermed berøres av Naturmangfoldloven, finner vi det likevel naturlig å be Fylkesmannens dispensasjon.

Erfaringene fra fjorårets løpetur er gode. 33 løpere stilte til start. 17 av dem løp lang løype, som innebar at de krysset naturvernområdet Vidmyr. Ingen skader eller forsøpling ble registrert. Det er ikke registrert noen negative tilbakemeldinger fra verken deltakere eller guider. Rapport etter arrangementet i 2018 følger vedlagt. En misforståelse knyttet til oppgavefordeling gjorde at vi dessverre ikke hadde dialog med SNO omkring status på fostringsflokker med villrein. Dette må selvsagt unngås ved fremtidige arrangementer.

Løypen går som kjent på etablerte stier og veier, med unntak av partiet hvor deltakere som løper lang løype krysser Vidmyr. Alternative traseer er vurdert, men det innebærer en omfattende omlegging og forlengelse av løypen. Om det på et senere tidspunkt anlegges en bro over Otra ved Hovden fjellstoge, så vil det være naturlig å endre løypen for å unngå naturreservatet. Løypeinformasjon følger i vedlagte løpsmanual.

Vi søker derfor om dispensasjon til å la inntil 60 løpere passere Vidmyr. Til orientering vil løperne passere spredt i terrenget over et tidsrom på 1-2 timer. Det betyr at de ved dette partiet ikke nødvendigvis følger samme spor. Avtrykket i terrenget blir derfor mer spredt og mindre belastende enn om de løp etter hverandre i samme spor.

Beste hilsen

Roger Nodeland
Initiativtaker
Kristiansand
Mobil: 93005693 | roger@nodeland.net

Forespørsel om uttalelse vedrørende tolkning av §10 i Frilufsloven

28. februar 2019 | 11.28 | 2,0 MB

Fra:

Elisabeth Mo Berg <elisabeth.mo.berg@miljodir.no>

Til:

roger@nodeland.net

Miljødirektoratet viser til din henvendelse i vedlagte e-post av 13.2.2019. Du har spørsmål om fortolkning av frilufsloven § 10 og hvorvidt det er nødvendig med grunneiers samtykke for å gjennomføre et arrangement for 40-60 løpere i utmark – Hovden Ultra.

I utmark kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet. Dette er allemannsrettens hovedregel, [nedfelt i frilufsloven § 2](#). Syklister og ridende kan etter den samme bestemmelsen også ferdes relativt fritt, men må holde seg til stier og veier (men overalt i fjellet). Leser man denne bestemmelsen alene er det fort gjort å trekke feilslutningen at det er uhindret adgang til å arrangere skirenn, terrengløp eller sykkelritt uten å involvere grunneieren. Det finnes ikke noe *generelt forbud* i frilufsloven mot å drive med lovlige aktiviteter i organiserte former, for eksempel konkurranser. Allemannsretten gir rett til både organisert og kommersiell bruk av privat grunn. Dette forutsetter at hver enkelt deltaker og gruppen som helhet holder seg innenfor de rettigheter og plikter frilufsloven og allemannsretten fastsetter. Et lite unntak er bestemmelsen [ifrilufsloven § 3a](#) som ble innført ved en lovendring i 2011. Her ble det på bestemte vilkår åpnet for ferdsel på vei og sti i innmark som leder til utmark. Denne retten gjelder ikke for sykkeløp og rideklubbaktivitet.

Grunneiers samtykke er nødvendig i tilfeller der aktiviteter faller utenfor allemannsretten. Du er blant annet nødt til å innhente tillatelse dersom du ønsker å arrangere idrettsstevner og liknende med mange deltakere og tilskuere. Idrettskonkurranser reguleres nærmere [ifrilufsloven § 10](#). Grunneierens samtykke må blant annet innhentes for steder som sperres av, eller benyttes som samlingsplass, start- og målområde. Grunneierens samtykke er også nødvendig «for sammenstimling av folk for øvrig må påregnes». I arrangementer med et betydelig antall deltakere vil kravet til samtykke i praksis kunne gjelde hele traseen. Når det gjelder arrangementer skal det ikke så mye til før en må ha grunneiers tillatelse ved start, mål og steder hvor mange mennesker samles. For løp som går over lange distanser blir det likevel vanskelig å kreve at arrangøren skal ha grunneiers tillatelse hele veien. § 10 har et krav om at løpet/konkurransen må forårsake nevneverdig skade. Langløp som går over flere mil, vil sjelden forårsake slik skade. Unntak kan være sykkelbirken, og andre konkurranser med mange deltaker som går i klart definerte traseer hvor faren for skade er stor hele veien.

Forarbeidene til frilufsloven legger opp til et strengt regime. I 1954 skrev komiteen som utarbeidet loven: «De siste årtiers stadig stigende utfart har gjort det alminnelig å henlegge møter og stevner, særlig da idrettsstevner, ute i skog og mark. For så vidt er det nok å vise til alle de sportskonkurranser i form av skirenn, orienteringsløp etc. som jevnlig avholdes og som ofte teller hundrevis av deltakere.» Frilufskomiteen skrev også: «[D]et kan ikke være noe urimelig krav til arrangørene av idrettsstevner, frilufsmøter osv., at de på forhånd innhenter samtykke fra eieren eller brukeren.» Kravet til samtykke fra grunneieren vil variere, blant annet avhengig av om arrangementet går i terrenget, på sti, eller på vei. Orienteringsløpet vurderes i lys av terrengslitasje og skogforyngelse. Sykkelrittet vurderes i lys av den bruken som ellers foregår på veien. Felles for store mosjonsarrangementer er at allemannsretten til fri ferdsel i utmark bare gjelder innen rammene av den alminnelige hensynsregelen i [frilufsloven § 11](#): «Enhver som ferdes eller oppholder seg på annen manns grunn skal opptre hensynsfullt og varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier,

bruker eller andre, eller påføre miljøet skade.» Arrangementer som går utenfor denne rammen må på forhånd innhente grunneierens samtykke. Sentrale momenter i vurderingen vil blant annet være: Antall deltakere (det er forskjell på hundre og tusen), terrengets beskaffenhet (tørt, vått?), konflikt med andre interesser (populært turterreng?), hastighet (sykkelløp på skogsveier), forventet tilstrømning av tilskuere, m.v. Arrangement i høyfjellet kan forøvrig ofte være problematisk i forhold til dyreliv og verneverdier og da særlig konflikt med reinkalving og at det må tas særlige hensyn i forhold til dette. Dette kan være både skade etter § 10 og §11.

Det er viktig å understreke at en representant for en kommersielle aktør f.eks. guide, instruktør eller fører, har et særlig ansvar for å se til at pliktene etter [friluftsløvsloven § 11](#) overholdes og at grunneier, naturen og andre friluftslivsutøvere ikke utsettes for skade eller ulempe. En viktig oppgave vil være hele tiden å forsikre seg om at natur, stier og veier ikke utsettes for mer slitasje enn det som er akseptabelt.

Det finnes mange konkurranser som kan arrangeres uten at grunneieren først må kontaktes. Treningsløp og konkurranser med begrenset omfang som ikke fører til nevneverdig terrengslitasje, og heller ikke kommer i konflikt med det alminnelige friluftslivet, kan gjennomføres innen rammene av ferdselsretten i friluftsløvsloven.

Den viktigste oppsummeringen er at det ikke finnes et generelt fasisvar på adgangen til å arrangere idrettskonkurranser o.l. i utmark. Hvert enkelt arrangement må vurderes konkret. I dette tilfellet vurderer Miljødirektoratet at det er forholdsvis lav deltagelse estimert til 40-60 deltagere, det skal løpes i lav hastighet og det er ikke forventet tilstrømning av tilskuere. Ut ifra opplysninger som ligger på arrangementets nettside <http://www.hovdenultra.com/om-hovden-ultra/> kan vi heller ikke se at arrangementet har tilretteleggingstiltak som drikkestasjoner, sekretariat, områder som sperres av/ benyttes som samlingsplass, start- og målområde. Løpedeltagerne skal dessuten følge etablert sti eller vei.

Allemannsretten til fri ferdsel i utmark gjelder, som nevnt over, bare innen rammene av den alminnelige hensynsregelen i [friluftsløvsloven § 11](#), og Miljødirektoratet kan med bakgrunn i overstående vanskelig se at Hovden Ultra er et arrangement som går utenfor denne rammen slik at det krever grunneiers tillatelse. Selv om det ikke er krav om grunneiers samtykke oppfordrer vi likevel til å innhente det. Der det ikke gis samtykke eller det er vanskelig å nå grunneier får man heller vurdere friluftsløvslovens § 10 i forhold til disse. Forskjellige organisasjoner (f.eks. orienteringsforbundet) har egne avtaleskjema som bør brukes, og vi oppfordrer andre forbund/aktører til å utarbeide slike avtaler for spesifikke brukergrupper.

Dere kan lese mer om friluftsløvsloven § 10 i rundskriv T-3/07, pkt

7.2:<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/md/vedlegg/rundskriv/t-3-07.pdf>

Håper dette var svar på din henvendelse.

Med hilsen

Elisabeth Mo Berg

seniorrådgiver, juridisk seksjon naturmangfold

Miljødirektoratet i Trondheim

Telefon: 03400 / 73 58 05 00

Mobil: 932 09 535

Nett: www.miljodirektoratet.no - www.miljostatus.no

Forespørsel om uttalelse vedrørende tolkning av §10 i Frilufsloven.

13. februar 2019 | 15.27 | 57 KB

Fra:

Roger Nodeland <roger@nodeland.net>

Til:

post@miljodir.no

Til Land- og frilufsavdelingen, Frilufsseksjonen/Juridisk seksjon.

Forespørsel om uttalelse vedrørende tolkning av §10 i Frilufsloven og privat arrangert løpetur i utmark.

Hovden Ultra er en sosial og ultralang løpetur i fjellet og planlegges gjennomført 21. september. Det estimeres [40-60](#) løpere og det står ikke noe idrettslag, forening eller selskap bak initiativet. Løpeturen er gratis og initiativtakerne har ingen kommersielle interesser knyttet til arrangementet. Løypen går utelukkende på etablert sti eller vei.

Med bakgrunn i Frilufslovens §10 ønsker vi å fremtre ryddig overfor grunneiere som løpstraseen går over. Vi bad derfor om grunneiernes samtykke til å gjennomføre løpeturen. Majoriteten av grunneierne er utelukkende positive til initiativet, men tre grunneiere har motsatt seg samtykket. De argumenterer i hovedsak med at de ikke tillater organisert aktivitet på sin grunn og at tidspunktet sammenfaller med jakt sesong.

Vi ber om Miljødirektoratets uttalelse på om initiativet vårt er avhengig av grunneiers samtykke, jfr. Frilufsloven §10. Om Miljødirektoratet mener at initiativet krever samtykke, ber vi om en uttalelse om hvor stort antall løpere må være før det utløser krav om grunneiers samtykke. Samt hva som er berettiget grunnlag for å nekte løperne å passere området.

Til orientering har vi allerede bedt Fylkesmannen om en slik uttalelse, men de svarer at de ikke har slik tolkningsmyndighet og ber oss rette henvendelsen til Miljødirektoratet.

Vår tolkning er at initiativet er av en slik beskjedent art og form at det i praksis ikke faller inn under Frilufslovens §10, men vi ønsket for ryddighetens skyld å ha dialog med grunneierne. Det presiseres at det ikke er en konkurranse og det er heller ikke noen økonomiske interesser i initiativet.

På nettstedet allemannsretten.no er det også en tolkning som tilsier at initiativet defineres innen rammene av ferdselsretten:

"Det finnes mange konkurranser som kan arrangeres uten at grunneieren først må kontaktes. Treningsløp og konkurranser med begrenset omfang som ikke fører til nevneverdig terrenglitasje, og heller ikke kommer i konflikt med det alminnelige frilufslivet, kan gjennomføres innen rammene av ferdselsretten i frilufsloven."

(<https://allemannsretten.no/2013/10/07/idrettskonkurranser-i-utmark/>)

Selv om løpeturen foregår i jakt sesongen kan det vanskelig oppfattes at det er til utilbørlig fortrenghet eller ulempe for grunneier. Det er snakk om [40-60](#) personer som beveger seg på merket sti og passerer området i spredte og mindre grupper over en kortere tidsperiode. I så

måte kan det ansees å falle inn under alminnelig bruk av ferdselsretten. Det kan legges til at det er i en periode på året hvor området uansett brukes til friluftaktiviteter av mange mennesker.

En av grunneierne åpner for at vi kan be om samtykke innenfor en periode på to måneder i sommerhalvåret. Dette er i en periode hvor det er lite aktuelt å gjennomføre initiativet grunnet ferieavvikling og løpskonkurranser som deltakerne gjerne deltar på.

Vedlagt følger eksempel på samtykkeforespørselen, denne inneholder ytterligere informasjon om initiativet og kart over traseen. Legger også ved kommunikasjonen vi har hatt med de tre grunneierne som ikke samtykker.

Ved spørsmål kan undertegnede kontaktes på e-post roger@nodeland.net eller mobil [93 00 56 93](tel:93005693).

Håper Friluftsseksjonen har anledning til å gi en uttalelse omkring hvorvidt initiativet faller inn under §10 i Friluftsløven.

Imøteser tilbakemelding og ber om en indikasjon på saksbehandlingstid, dersom denne er lengre enn to uker.

Vennlig hilsen

Roger Nodeland
Initiativtaker

Til Fylkesmannen i Agder

V/ Verneområdestyret

Setesdal Vestehei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane

Kristiansand 24.09.2018

Rapport Hovden Ultra 2018

Vi benytter anledningen til å takke for tillatelse til å organisere et løp i Setesdals aust- og vesthei. Som avtalt følger en rapport omkring deltakelse og gjennomføring.

Hovden ultra 2018 ble arrangert lørdag 22. september og 33 løpere stilte til start. 17 av dem løp lang løype, som innebar at de krysset naturvernområdet Vidmyr. Ingen skader eller forsøpling ble registrert. Vi hadde fem guider som hadde et ekstra ansvar for å se til at deltakere hadde det bra og at de oppførte seg greit. Det er ikke registrert noen negative tilbakemeldinger fra verken deltakere eller guider.

I forkant av arrangementet informerte vi løperne om løypen og nedenfor følger utdrag av omtalen i løpeguiden:

- Deltakerne deltar på eget ansvar.
- Deltagerne tilbyr selvsagt hjelp om noen i løpefølget forulykker eller på andre måter trenger hjelp.
- Deltakerne skal bestrebe seg for å oppføre seg som et godt og hyggelig løpefølge.
- Løypen blir ikke merket. Deltakerne må gjøre seg kjent med kart og løypebeskrivelse som publiseres i forkant av turen.
- Ikke legg ut på lengre tur enn hva som er forsvarlig. Det er ingen skam å korte ned turen!
- **Deler av løypen går i landskapsvernområde. Hold deg fortrinnsvis på opptegnet rute og stier. Ikke kast søppel i naturen. Det er utiligvelig!**
- Les listen over anbefalt utstyr. Vi har laget den fordi vi er opptatt av din sikkerhet.

Viktig! Du løper nå inn i naturvernområde Vidmyr. Vi har fått dispensasjon av Fylkesmannen til å løpe gjennom det, men løp varsomt i terrenget og spre dere for å lage minst mulig spor og merker etter dere. Som ellers på turen er det selvfølgelig helt uaktuelt å kaste søppel.

Sikt deg inn mot demningen og kryss elven om du vil løpe ultralangt. Turen ned til demningen går i terrenget og du kan glemme å komme tørrskodd ut på andre siden.

«Vidmyr er et myrområde med rik flora og fugleliv. Her fins innslag av suboseaniske arter, alpine arter og sørlige lavlandsarter. Bjønneskjegg og blåtopp er de vanligste plantene, men også brudespore, en orkide i myrslåttfamilien. Av spesielle fugler finnes enkeltbekkasin, rugde og boltit.»

Vår erfaring er at løpet ikke skaper unødig slitasje på bunn eller vegetasjon. Vi kan heller ikke se at det har vært sjenerende for dyrelivet. På de neste sidene følger bilder fra løpet.

Tilbakemeldingene fra deltakerne er utelukkende positive. Tidspunkt for neste års arrangement er ikke fastsatt, men vi sikter oss inn mot lørdag 21.09.2019. I den anledning ønsker vi samtidig å undersøke hvilke signaler Fylkesmannen kan gi omkring tidspunkt, løypevalg og eventuelle restriksjoner. Kan vi opprettholde samme løype som i år, gitt at vi setter et tak på antall deltakere som får løpe lang løype? I så tilfelle hvilket antall anser Fylkesmannen som tilrådelig å slippe igjennom naturvernområdet? Vårt ønske er minimum 40 og maksimalt 80 løper. Vi kommer selvsagt tilbake med en konkret søknad, men hadde satt pris på en foreløpig tilbakemelding.

Igjen takk for imøtekommenhet og tillatelse i forbindelse med årets arrangement.

Beste hilsen

Roger Nodeland

Initiativtaker, Hovden Ultra

Mobil: 93 00 56 93 E-post: roger@nodeland.net

Helultra: 51 km – 2 350 høydemeter | Halvultra: 23 km – 1 350 høydemeter

LØRDAG 22 SEPTEMBER 2018

LØPEGUIDE

SCOTT

Om Hovden Ultra

Hovden Ultra er ikke en konkurranse, men en hyggelig og litt lang løpetur med venner, bekjente og nye bekjentskap. Tidligere år har en håndfull venner og bekjente løpt sammen. Det er hyggelig å løpe sammen og god plass til flere i terrenget rundt Hovden. I 2018 er du hjertelig velkommen til å bli med.

Hovden Ultra er omlag 51 km og 2 350 høydemeter, mens Hovden halvultra er 23 km og 1 350 høydemeter. Løypen er ikke merket, men store deler av den går på grusvei og DNT-merket sti. Det er ingen support eller matstasjoner og **alle løper på eget ansvar!**

HVORFOR?

Hvorfor løpe langt? Ja, det er det forskjellige svar på og den beste måten å finne det ut på er å prøve selv. Sjansen for at du gjentar det er stor.

Selv om denne manualen har en del sitater om lidelse. Så er det ikke dermed sagt at å løpe langt er en lang lidelse. Vi legger opp til en sosial og hyggelig løpetur. Likevel er det ikke til å komme bort fra at løper du langt nok vil det gjøre noe med kroppen underveis. Du vil kanskje kjenne på noen vondter her og der. Det er her sitatene kommer inn og kan hjelpe deg til å overbevise deg selv om at det er helt naturlig og fornuftig det du holder på med.

Etter å ha fullført et ultraløp er du nemlig en annen person. Er det første gang du gjennomfører en ultradistans, kan vi garantere deg at det forandrer deg som person. Forandringen er individuell, men vi kjenner enda ingen som har gjennomført et ultraløp uten å ha lyst til å løpe et nytt ett. Kanskje ikke med en gang, men har du først løpt langt vil du gjerne løpe lengre.

**«KNOW HOW
SUBLIME A
THING IT IS TO
SUFFER AND BE
STRONG.»**

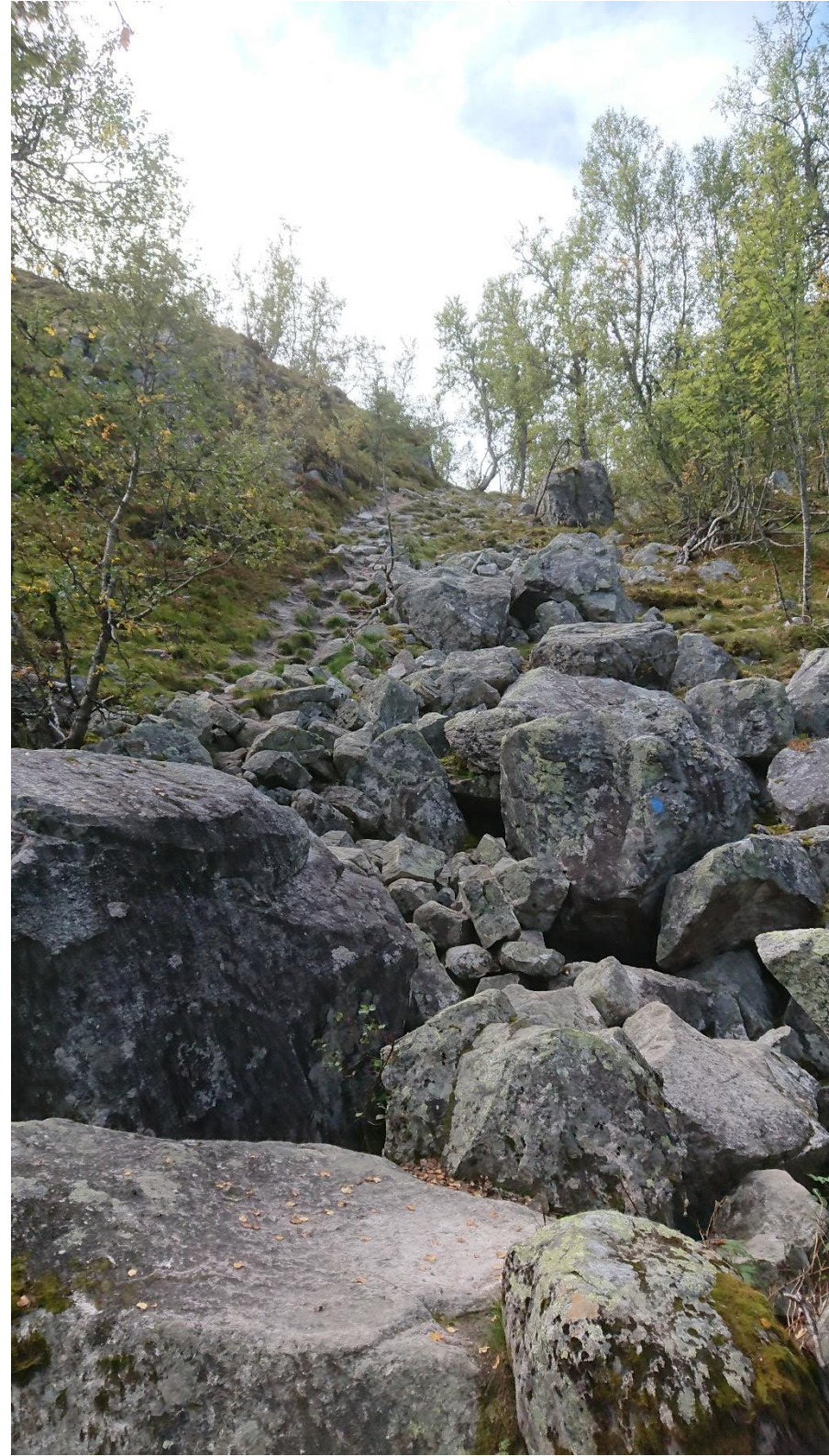
Henry Wadsworth Longfellow

LØYPEBESKRIVELSE

Løypen starter i Hovden sentrum (765 moh) og vi løper bort til Fjellparken hyttefelt hvor stien opp til Hovdenuten starter. Turen opp til toppen av Hovdenuten (1119 moh) er bratt, men på toppen har du utmerket utsikt over Hovden og Setesdal aust- og vesthei. Se deg rundt, trekk pusten og gjør deg klar til å erobre Setesdalsheiene!

Etter nødvendig dokumentasjon til sosiale medier og familiealbum fortsetter vi ned langs stien på vestsiden av Hovdenuten. Før stien brekker mot høyre sikter du deg inn på bunnen av skitrekket (se foto nedenfor) og fortsetter derfra på grusveien ned mot Breive.

I bunnen av skianlegget tar du til høyre og fortsetter på veien innover langs Breivevatn. Etter knappe tre km på grusveien skal du ta til høyre opp i lia på en DNT-sti. Stien starter litt opp fra veien, så vær oppmerksom på at den kan være vanskelig å få øye på. Det er mulig å ta av to steder. Vi har tegnet inn den andre avstikkeren. Begge leder opp til samme sti, så det spiller ingen rolle hvilken du velger.

Stien bringer deg opp på snaufjellet til Væringsvatnet (921 moh). Den kan tidvis være litt kronglete og uoversiktlig, men du er på rett vei så lenge du beveger deg oppover og mot nord. På toppen ser du Væringsvatn, i enden av vannet ligger Væringsstøylene. Løp opp til hytten og følg stien som går østover mot Hovden. Den er nødvendigvis ikke så lett synlig i starten, men du treffer på den oppi lien.

**«JEG KAN GJERNE
LIDE ALENE.
BARE ALLE
VET OM DET.**

Ukjent

Etterhvert møter du en gammel anleggsvei som bringer deg hele veien mot Krossloskaret, hvor du igjen møter på DNT-merket sti. Denne følger du sydover ned mot Hovden. Ned mot Vidmyr vil Røde kors stå utplassert og hjelpe deg om du skulle ha behov for det.

På vei ned mot Hovden skilles kort og lang løype. Løp videre på stien om du løper Hovden halvultra eller vil hjem. Skal du løpe ultradistansen brekker du av mot venstre og løper ut i myrlandskapet.

**«SUFFERING IS BUT ANOTHER NAME
FOR TEACHING OF EXPERIENCE,
WHICH IS THE PARENT OF
INSTRUCTION AND THE
SCHOOLMASTER OF LIFE.»**

Horace

Viktig! Du løper nå inn i naturvernområde Vidmyr. Vi har fått dispensasjon av Fylkesmannen til å løpe gjennom det, men løp varsomt i terrenget og spre dere for å lage minst mulig spor og merker etter dere. Som ellers på turen er det selvfølgelig helt uaktuelt å kaste søppel.

Sikt deg inn mot demningen og kryss elven om du vil løpe ultralangt. Turen ned til demningen går i terrenget og du kan glemme å komme tørrskodd ut på andre siden.

«Vidmyr er et myrområde med rik flora og fugleliv. Her fins innslag av suboseaniske arter, alpine arter og sørlige lavlandsarter. Bjønneskjegg og blåtopp er de vanligste plantene, men også brudespore, en orkide i myrslåttfamilien. Av spesielle fugler finnes enkeltbekkasin, rugde og boltit.»

**«THE MORE YOU SUFFER THE MORE IT
SHOWS YU REALLY CARE RIGHT?
YEAH, YEAH, YEAH.»**

The Offspring

**«ONE MUST
CHOSE IN LIFE
BETWEEN
BOREDOM
AND
SUFFERING.»**

Madame de Stael

Etter demningen tar du til venstre på riksveg 9. Følg denne nordover en knapp kilometer og ta grusveien til høyre opp mot Galten. Bakken er lang. Nyt hver høydemeter. På toppen bør du ta avstikkeren oppom selve toppen for obligatorisk fotoshoot. Her er du over halveis og har trolig tilbakelagt rundt 1 500 høydemeter.

Har beina begynt å snakke stygt til deg? Ja, da kan det hende det er klokt å droppe toppen og spasere forbi og få et lite forsprang på de andre. Det er ikke juks for ingen vinner over andre på Hovden Ultra. Det er kun deg selv du kan overvinne.

Etter fotoshooten følger du grusveien ned fra Galten og over Galteflotti. Her kommer du etter hvert inn på en traktorvei som bringer deg oppover lien. På toppen treffer du på en DNT-sti og er på løypens høyeste punkt (1365 moh). Her tar du til høyre og følger den ned til DNT-hytten Tjønnbrotsbu. Ved DNT-hytten tar du til høyre og følger stien vestover mot Hovden. Du velger selv om du følger stien hele veien nedover mot Hovden, eller tar avstikkeren ut i terrenget og opp til Auversvasseggi (1221 moh). Gjør du det får du noen ekstra høydemeter, en fin utsikt og godt flytterreng på vei ned til stien igjen. Vil du korte ned turen litt fortsetter du videre på DNT-stien.

**«IF YOU SUFFER.
THANK GOD!
IT IS A SURE SIGN
THAT YOU ARE
ALIVE.»**

Elbert Hubbard

Videre løper du på sydsiden av Børtemannsbekken. Her passerer du Juvet og langt der fremme ser du Hovden igjen.

Ved enden av Juvet står Røde Kors Hjelpekorps og venter på deg. For din egen del håper vi du ikke får bruk for dem. De er der for din sikkerhet. Så ta deg tid til å si hei og takk dem pent for innsatsen!

Når du nærmer deg Hovden og kommer til hyttefeltet tar du til venstre ved det som for kjentfolk kalles vannverket og løper ned Solseterveien. Ned mot bunnen krysser du veien og løper opp Marnarvegen og tar inn på stien på venstre side med parkeringsplassen. Følg stien opp til Nordre Hartevasnuten (1218moh).

«HAPPINESS IS NOT A REWARD – IT IS A CONSEQUENCE. SUFFERING IS NOT A PUNISHMENT – IT IS A RESULT.»

Robert Green Ingersoll

På toppen av Hartevasnuten bør du ta deg tid til en siste fotoshoot. Dette er siste toppen du er innom og en flott anledning til å skue utover Setesdalsheiene. Herfra ser du store deler av løypen du løp. Vi håper du kjenner på takknemligheten over å ha en kropp som tåler en slik kraftanstrengelse. Det er få forunt.

Fra toppen løper du bortover nutene på blåmerket sti. Etter hvert brekker du ned lia til Hegni (759moh). Vær obs på at stien ned lia kan være vanskelig å få øye på, men følg GPS-sporet eller det lille bekket, så treffer du etter hvert på merket sti. Nedover er det bratt og det kan tidvis være sleipt, så løp forsiktig. Husk at du har vært ute på en liten løpetur.

Nyt det siste stykket, snart er det over. I bunnen av lia krysser du riksveien og løper forbi Hegni friluftsområde og inn på stien som fører deg opp til sentrum. På veien passerer du lavvoen hvor Hovden Ultra Afterparty finner sted på kvelden. Har du bestilt plass, ja da kan du se frem til en hyggelig kveld med løpesnakk og løssnakk.

**«SUFFERING PRODUCES ENDURANCE,
AND ENDURANCE PRODUCES
CHARACTER, AND CHARACTER
PRODUCES HOPE.»**

Romans 5:3-4

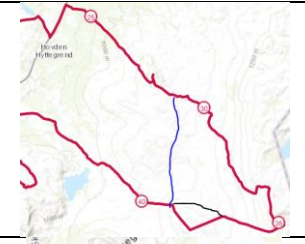
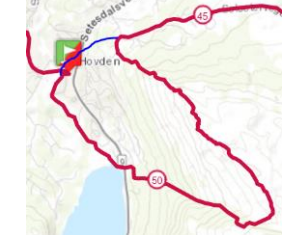
SNARVEIER

Det er ingen skam å snu i tide. Ei heller å ta noen snarveier på veien. Her løper du den distansen som passer deg. Vi stoler på at du ikke tar unødvendig risiko. Du løper som kjent på eget ansvar.

Her er en oversikt over hvilke steder du kan ta snarveier. Den første snarveien gjelder både kort og lang løype, mens de neste kun gjelder for lang løype.

«The reward of suffering is experience.»

Harry S. Truman

Starten	Om løpeturen over Hovdenuten er en for tøff start, kan du løpe rett frem i Fjellparken hyttefelt og gjennom Breiveskaret. Da slipper du en klatring og får et lite forsprang.	
7 km	Etter syv km må du ta stilling til om du vil løpe inn i fjellet og legge ut på 23 km. Alternativet er å snu og løpe hjem igjen.	
23 km	Etter du har løpt over Vidmyr og passert demningen kan du velge å løpe til høyre på riksvei 9. Følger du denne fire km er du tilbake i Hovden sentrum.	
29 km	På grusveien på veien ned fra Galten kan velge å løpe til høyre ut i terrenget. Løper du rett syd (blå strek) møter du etter ca 2,5 km på DNT-stien. Med denne snarveien sparer du en del høydemeter og ca syv km.	
37 km	Har du løpt via Tjønnbrotsbu så har du en ny mulighet for en snarvei ved å kutte Auvervasseggi (sort strek). Da sparer du ca 100 høydemeter.	
46 km	Den siste snarveien er kanskje tøffest å stå imot? Etter 46 km er du like ved Hovden sentrum. Her kan du velge å avslutte og få god tid til dusj, mat og bra drikke. Eller ta turen oppom Hartevasnuten hvor du får fire km og 250 høydemeter på kjøpet. Med på turen får du en flott utsikt og opplevelsen av utvise en viljestyrke som kan stå imot de fleste fristelser.	

HØYDEPROFIL

Det skal ikke være enkelt. Hverken fysisk eller mentalt. Løypa starter med en stigning på rundt 330 høydemeter de første 2,5 kilometerne. Deretter går det like langt nedover igjen og et lite stykke flatt før du starter på en 10 kilometer lang og jevn stigning på nærmere 500 høydemeter, med noen slake partier underveis.

Når du nærmer deg halvveis, etter å ha løpt litt på riksvei 9, får du 300 høydemeter opp til Galten. Etter toppen får du en liten nedstigning før du tar fatt på nye 300 høydemeter. Flott, ikke sant?

Fra Tjønnbrottsbu bærer det nedover igjen mot Hovden. Du velger selv om du legger inn knappe 100 høydemeter ekstra ved å svinge oppom Auvervasseggi. Ved 45 km, nede i hyttefeltet, har vi gitt deg en liten mental prøve. Vil du løpe hjem til dusj, mat og drikke, eller smile til nye 250 høydemeter? Tar du turen opp til Hartevasnuten kan vi love en flott utsikt over store deler av løypen du har vært igjennom.

Hvor mange høydemeter du til slutt fikk avhenger ikke bare av om du løp hele løypen eller ei. De ulike kartmotorene på Internett beregner høyde forskjellig. Så resultat kan sprike stort.

«ALL THAT YOU SUFFER IS ALL THAT YOU ARE.»

Smashing Pumpkins

UNDERVEIS

Løypemerking:

Løypen er ikke merket, annet enn der hvor det er DNT-merking. Du er selv ansvarlig for å gjøre deg kjent med området du skal løpe i. Du bør ha klokke med spor-funksjon, eller annen GPS som du kan laste ned GPX-fil for å følge ruten.

Mat:

Det er ingen matstasjoner eller noen form for support langs løypen. Du må selv ta med nødvendig næring. Fjellet flommer forøvrig over av friskt fjellvann. Vi passerer flere bekker og vann hvor du kan fylle drikkeflaskene.

Tidtaking:

Compete or complete? Hovden ultra er som du sikkert har skjønt ikke en konkurranse, men bruk gjerne Strava (treningsapp) så deler du løpsopplevelsen (og tiden) med andre.

Hvor fort løper dere?

Tempoet er rolig. Det er lengden, bakkene og varigheten som er den største utfordringen. Vi går så fort det er noen grader stigning og på flatmark løper vi sjeldent raskere enn 6:30 på det raskeste. Snittet i 2017 var 8:44 på kilometeren, men ikke la deg lure og tro det er "a walk in the park".

**«DON'T LOOK
FORWARD TO THE
DAY YOU STOP
SUFFERING,
BECAUSE WHEN
IT COME YOU'LL
KNOW YOUR'RE
DEAD.»**

Tennessee Williams

SIKKERHET

Hovden ultra er et privat initiativ. Det står ingen organisasjon, lag eller forening bak. Du løper fullt og helt på eget ansvar. Ved alvorlig skade eller nødsituasjon kontaktes nødnet (113) eller legevak (116 117). Vi anbefaler at minimum to løper sammen. Husk at du må ha med nødvendig utstyr for å ferdes i fjellet. Se liste over anbefalt utstyr.

Bykle kommune støtter arrangementet med midler som gjør det mulig å leie inn Kristiansand Røde kors hjelpekorps. Sanitetsvaktene vil stå like før der kort og lang løype skilles, samt ved Juvet for dem som løper lang løype. Det er kun et sanitetslag, så vi kan ikke garantere at de står der når alle passerer.

Det kan være vekslende vær og lave temperaturer i fjellet i slutten av september. Selv om store deler av løypen ligger nær Hovden, er det likevel viktig å ta hensyn til at vi også skal et godt stykke inn på viddene og opp på fjelltopper. Derfor er det nødvendig å ta med klær og utstyr etter værforhold. Dette bør du uansett ha på deg eller med i sekken:

- Vind- og vanntett yttertøy
- Hansker
- Nødteppe (Space blanket)
- Fulladet mobil (husk det er ikke mobildekning i alle deler av løypen)
- Litt førstehjelpsutstyr (forbindingsutstyr, støttebandasje, gnagsårplaster m.m.)
- Oversiktskart
- «Nødrasjon» (sportsbar, sjokolade e.l.)

Vi digger Røde Kors Hjelpekorps Kristiansand!

Hovden Ultra er gratis. Derfor oppfordrer vi alle til å gi en symbolsk startkontingent til de som hjelper deg om uhellet skulle være ute.

**Vipps et symbolsk beløp til VIPPS 10865
(Beløpet går direkte til hjelpekorpsset i Kristiansand).**

RETNINGSLINJER

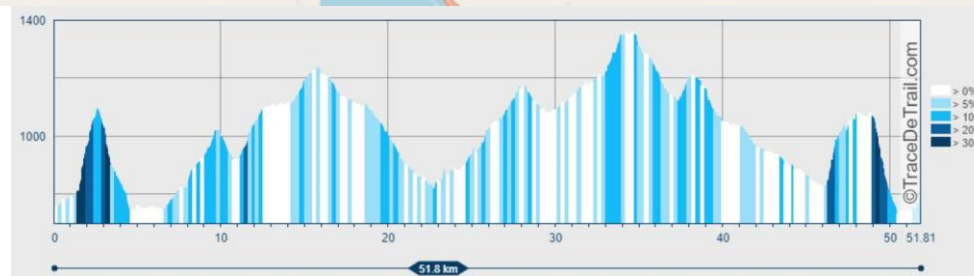
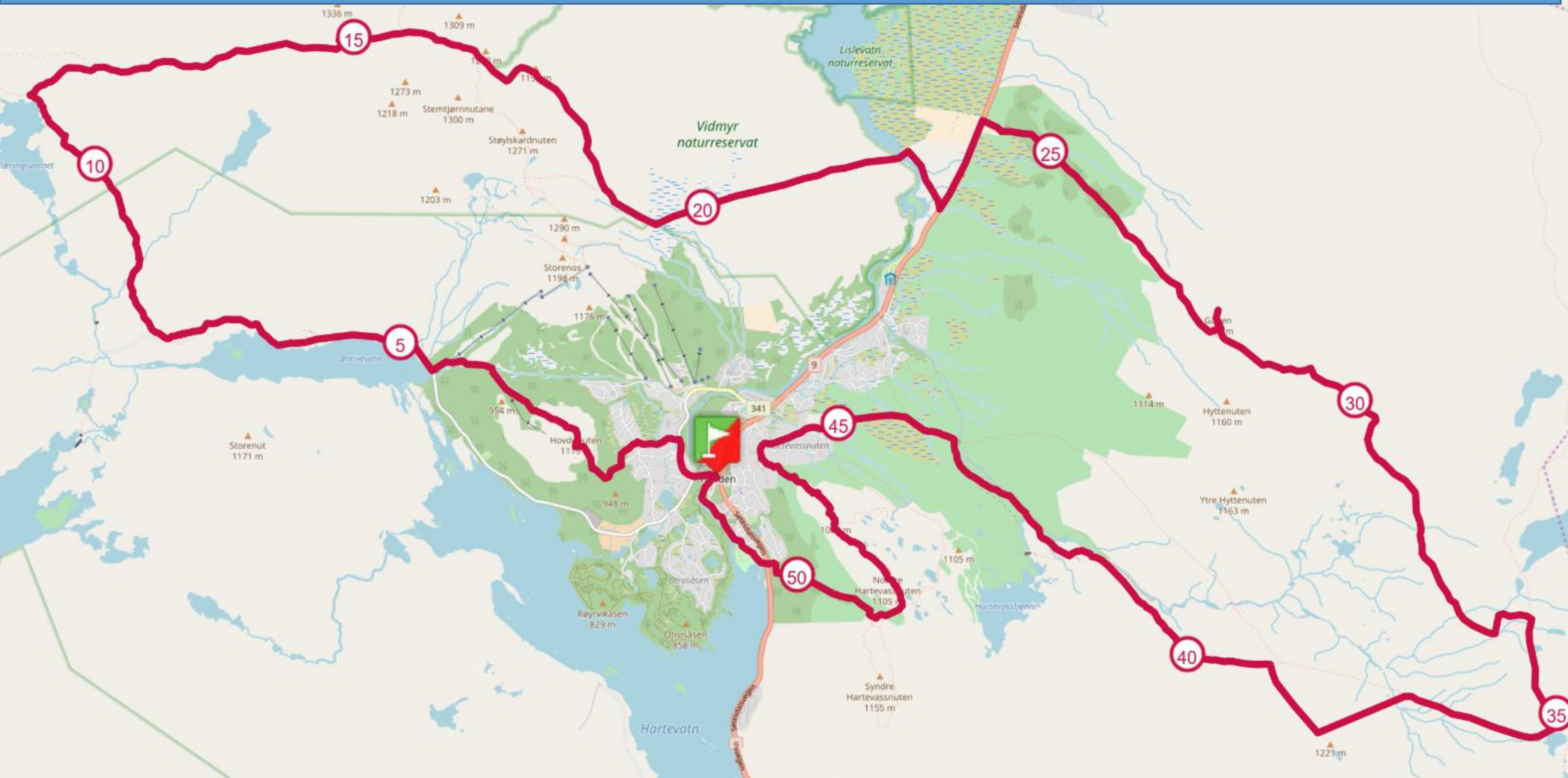
- Deltakerne deltar på eget ansvar.
- Deltagerne tilbyr selvsagt hjelp om noen i løpefølget forulykker eller på andre måter trenger hjelp.
- Deltakerne skal bestrebe seg for å oppføre seg som et godt og hyggelig løpefølge.
- Løypen blir ikke merket. Deltakerne må gjøre seg kjent med kart og løypebeskrivelse som publiseres i forkant av turen.
- Ikke legg ut på lengre tur enn hva som er forsvarlig. Det er ingen skam å korte ned turen!
- Deler av løypen går i landskapsvernområde. Hold deg fortrinnsvis på opptegnet rute og stier. Ikke kast søppel i naturen. Det er utilgivelig!
- Les listen over anbefalt utstyr. Vi har laget den fordi vi er opptatt av din sikkerhet.
- Som deltaker tillater du at bilder og video som tas på løpsdagen kan brukes på Internett og i andre sammenhenger av Hovden ultra/initiativtakerne/samarbeidspartnere. Vi sletter selvsagt bilder av deltakere på forespørsel.

HA EN ULTRAGOD LØPETUR!

**«TO LIVE IS TO
SUFFER, TO
SURVIVE IS TO
FIND SOME
MEANING IN
THE
SUFFERING.»**

Friedrich Nietzsche

HOVDEN ULTRA – 51 KM

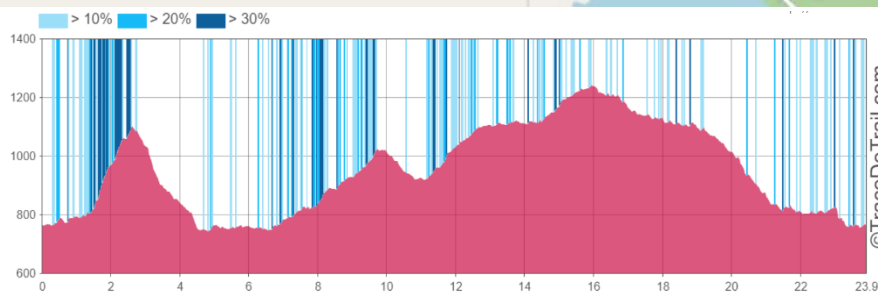
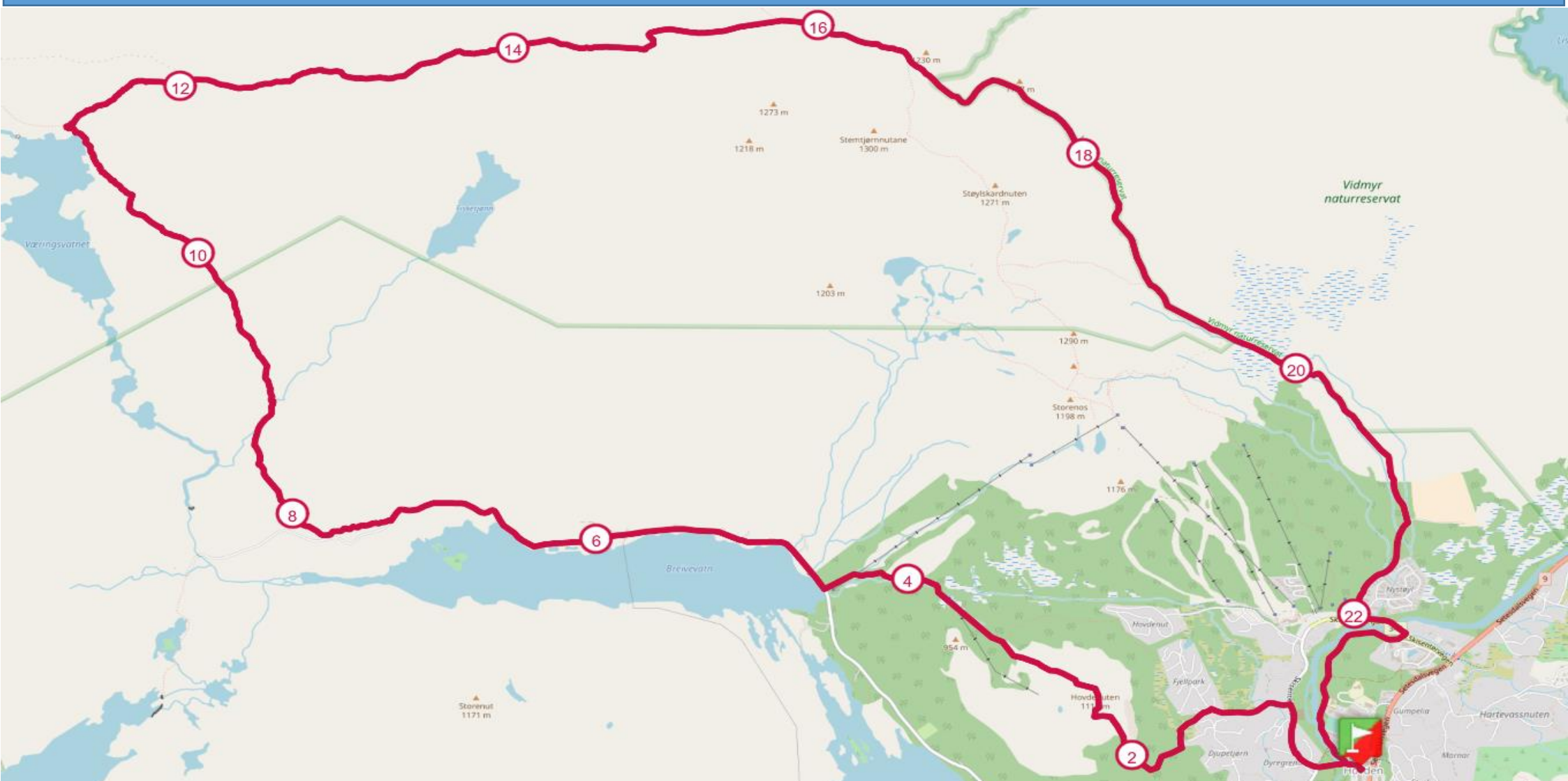

Elektronisk kart og

GPS-spor:

<https://goo.gl/AMcmoC>

HOVDEN HALVULTRA – 23 KM

**Elektronisk kart og
GPS-spor:**

<https://goo.gl/1rcNac>

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748 Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@fylkesmannen.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/3163-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 01.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i verneområdestyret for SVR	22/19	08.04.2019

Søknad om bruk av tråkkemaskin eller snøscooter til transport av hytte frå bilveg til tomt. Ormsavatn, Gnr. 6, bnr. 14 Jo Breivegen. Bykle kommune.

Forvalters innstilling

Med heimel i naturmangfaldlova § 48 gir arbeidsutvalet Jo Breivegen løyve til å nytte tråkkemaskin eller gravemaskin for å transportere inn driftshusvære ved Ormsavatn i Bykle på strekinga enden av anleggsvegen ved Vatnedalsvatn og inn til byggetomt. Løyvet gjeld også for bruk av ein snøscooter eller 6 - hjuling med belte på same strekingen i samband med oppføring og plassering av hytta på tomta. Løyva gjeld for Marianne Breivegen og Yngve Breivegen i tillegg til søkar. Det vert sett følgjande vilkår:

- Transporten skal gjennomførast seinast 24. april 2019.
- Det er ein føresetnad at det er nok snø i området til at belta på køyretøya ikkje skadar eller set spor i vegetasjonsdekket.
- Ved observasjon av villrein i området skal transporten utsettast til det ikkje lenger er fare for å uroe dyra.
- Om transporten går over andre eigedomar må søkar sjølv hente inn løyve frå grunneigar
- Om naudsynt må transporten også søkast om til Bykle kommune.

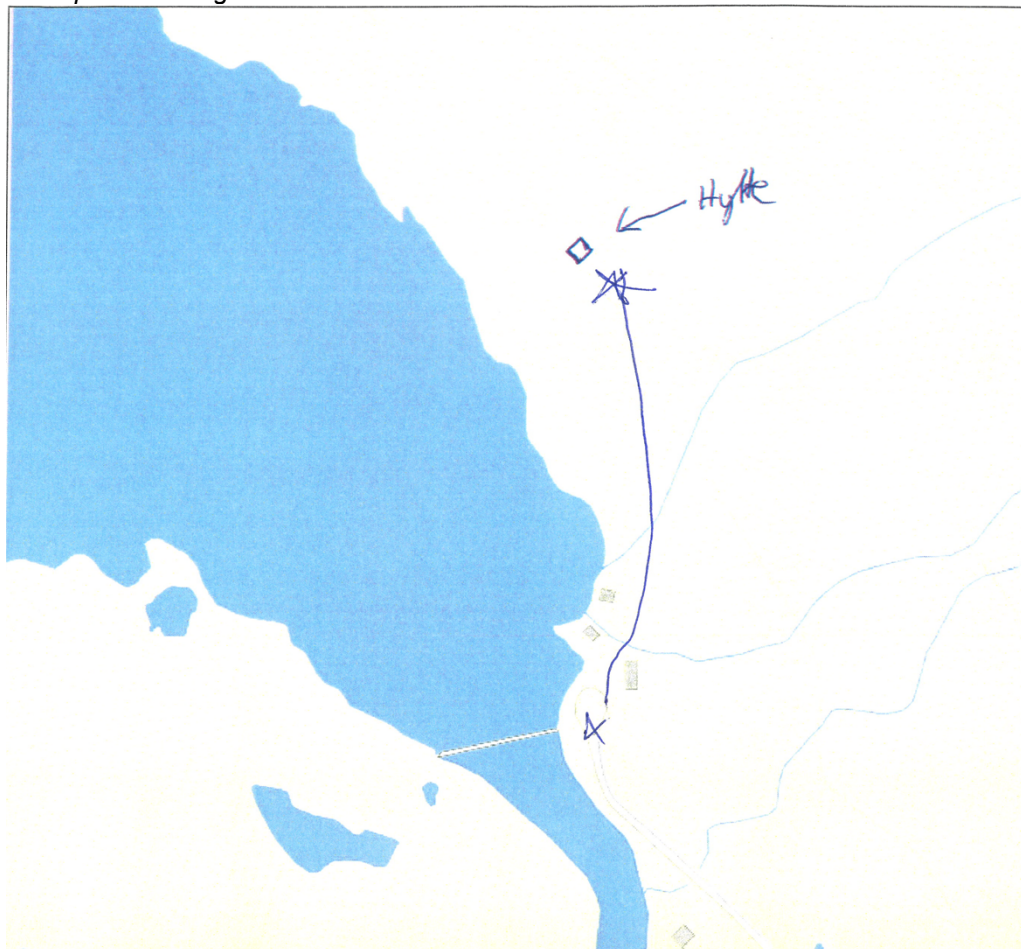
Arbeidsutvalet leggvekt på at transporten gjeld eit fåtal turar i ei svært avgrensa periode. Verneområdestyrte har tidlegare gitt løyve til aktuelle driftshusvære.

Saksopplysninger

Jo Breivegen har søkt om å nytte tråkkemaskin eller gravemaskin for transport av hytte frå bilveg til byggetomt ved Ormsavatn i Bykle. Vidare vert det søkt om å nytte snøscooter eller 6-hjuling med belte i samband med oppføring og plassering. Planen er å brøyte opp anleggsvegen som går inn langs Vatnedalsvatnet og inn til Ormsavatn. Her i frå skal ei ferdig bygga hytte slepast inn med tråkkemaskin. Frå enden av vegen og inn til tomta er det om lag 200 meter.

Bakgrunnen for søknaden er byggeløyvet som Breivegen fekk til å føre opp nytt driftshusvære ved Ormsavatn, ref. sak 6/19 i verneområdestyret 7.2.2019. For plassering og transportstrekning sjå kart på neste side.

Plassering av hytta ved Ormsavatn. Anleggsvegen går fram til dammen i aust-enden. Transportstrekninga er teikna inn med blå line.

Det kan nemnast at verneområdestyret sitt vedtak om å gi byggeløyve til driftshusværet er klaga på av Fylkesmannen i Agder. Verneområdestyret har i sak 12/19, 15.3.2019 vurdert at det ikkje er aktuelt å gje vedtaket oppsettande verknad til klagesaka er avgjort. Søkar er kjend med at oppføring skjer på eiga ansvar.

Formell bakgrunn for vurdering av tiltaket

1. Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000.
2. Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
3. Naturmangfaldlova

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.

2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Etter forskrifta kap. 5.1.a er motorferdsel i verneområdet forbode. Av kap. 5.4.c går det fram at forvaltningsstyresmakta etter søknad kan gi løyve til naudsynt luft og snøscootertransport til transport av materiale til hytter. Sidan det her er søkt om å nytte tråkkemaskin eller gravemaskin må saka handsamast som dispensasjon frå vernevedtaket etter § 48 i naturmangfaldlova. Av denne går det fram at det kan gjevast unntak frå vernevedtaket om det ikkje strir mot føremålet i vernevedtaket og ikkje kan verke verneverdiane nemneverdig. Kva som strir mot verneføremål og verneverdiar vil måtte vurderast ut frå skjønn. Miljødirektoratet har i sin rettleiar M106 - 2014 lagt til grunn at moglegheita for dispensasjon etter § 48 er snever.

Vegen langs Vatnedalsvatnet ligg for ein stor del i landskapsvernområde SVR. Av kap. 5.3.b går det fram at forbodet mot motorisert ferdsel på land ikkje gjeld ferdsel anleggsvegar etter gjeldande konsesjonsvilkår. Tidspunkt for opning/brøyting på våren er heller ikkje regulert særskilt i verneforskrifta. Ut i frå dette er det berre strekninga frå der vegen stoppar og til byggetomt søkar treng søke dispensasjon.

Dei aktuelle områda ligg i særskilt kalvingsssone 2 Vatnedalsheii ref. verneforskrifta kap. 4.2. Her er all ferdsel forbode i perioden 25. april – 31. mai. Unntak gjeld for ferdsel som følgjer veg og merka løype.

Vurdering

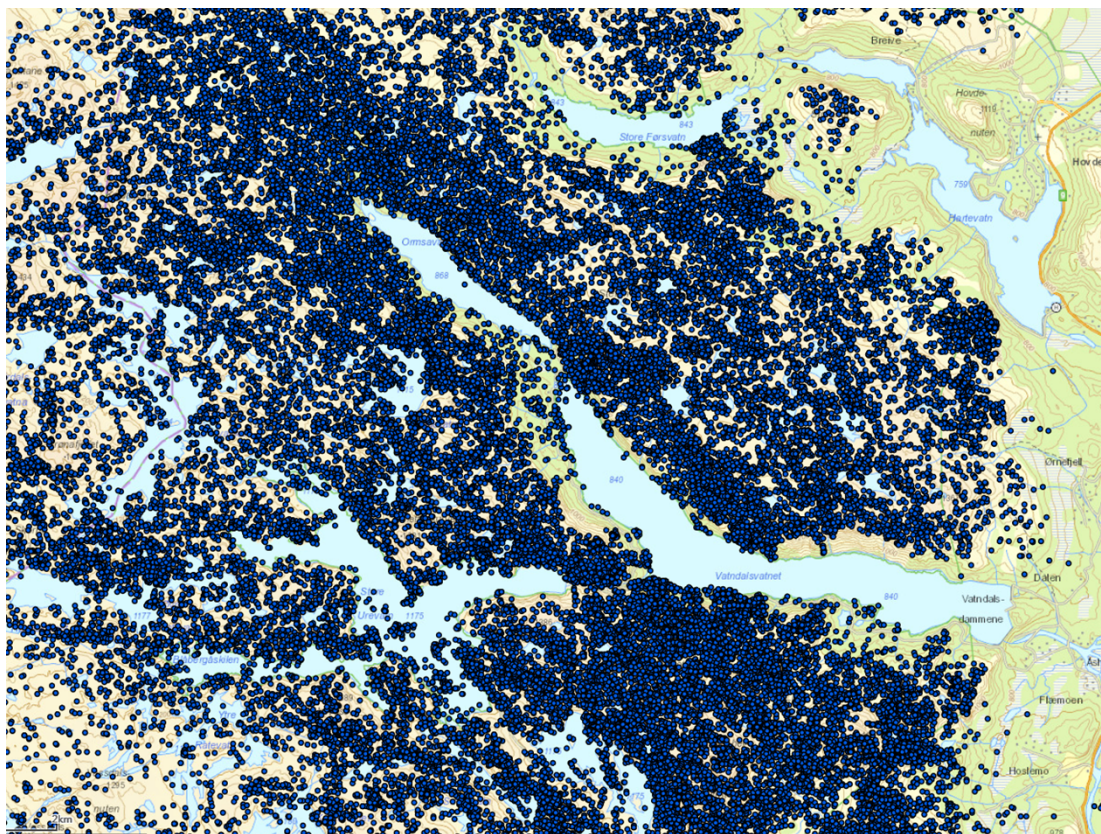
Naturmangfaldlova §§ 8 - 12

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), samt frå NINA sitt pågåande GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210). Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no).

I naturbasen er areala kring Ormsavatn definert som sommarbeite. Kartet nedanfor syner posisjonar frå GPS-merka villrein gjennom året frå 2007 til 2018. Som kartet syner må ein kunne seiast å vera i eit kjerneområde i høve til villrein, og da gjennom store delar av året.

Mellom Ormsavatn og Vatnedalsvatn ligg det ein trekkorridor for villrein. Bruken av denne er godt dokumentert gjennom GPS-merkeprosjektet.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste». Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget å vera tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. «Føre var prinsippet» i naturmangfoldlova § 9 vert likevel tillagt vekt i dei vidare vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Som nemnd er områda prega av vasskraftutbygging, ikkje minst den store reguleringshøgda på Vatnedalsdammen. Det går anleggsveg inn i området og der denne er bomma for ålmenta heilt ute ved Vatnedalsdammen. Rettighetshavarar har tilgong på bomnøkkel. Ein har ikkje ferdselsdata for anleggsvegen men i følgje lokalkjende vert det ført eit strengt regime på kven som skal ha nøkkel til bommen. I noko omfang vert vegen frå bommen og innover nytta til sykling og turgåing. Straumline følgjer vegen inn til vestenden av Vatnedalsvatn. Det er ikkje merka turistløyper i området. Det er noko motorisert ferdsel til andre driftshusvære i området. For ein stor del nyttar desse trase nord for Vatnedalsvatn.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og

Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Tiltakshavar er ansvarleg for at transporten vert gjennomført på ei miljømessig god måte. Ved bruk av tråkkemaskin eller gravemaskin vil heile transporten kunne takast i ei vending. Dette vil gir behov for færre turar enn om hytta skulle transporterast inn stykkevis på snøscooter. Sidan det også er søkt om å nytte snøscooter legg forvaltar til grunn at denne skal nyttast for å gjennomføre naudsynt etterarbeid knytt til plassering og istandsetting.

Belta på tråkkemaskin og gravemaskin er gjerne grovare enn på snøscooter og med større fare for at dei grev seg ned på vegetasjonsdekket om det er lite snø. Det er avgjerande at transporten berre vert gjennomført om det er eit godt snødekke langs ruta.

Vurdering etter naturmangfoldlova § 48

For å kunne gi dispensasjon etter naturmangfoldlova (NML) § 48 må følgjande to vilkår vera oppfylt:

- Tiltaket må ikkje stri mot føremålet i vernevedtaket
- Tiltak må ikkje påverke verneverdiane nemneverdig

Saka gjeld eit fåtal transportar i ein svært avgrensa periode. Transporten må gjennomførast før ferdselsforbodet trer i kraft 25. april. Ut i frå dette vil ikkje transporten stri mot verneføremålet eller påverke verneverdiane nemneverdig.

Konklusjon

Det vert gjeven løyve til bruk av tråkkemaskin og snøscooter slik det er søkt om. Søknaden gjeld eit fåtal turar i ein svært avgrensa periode og til eit føremål som tidlegare er godkjend av verneområdestyret.

*Kopi:
Jo Breivegen
Bykle kommune
Fylkesmannen i Agder*